INHOUDELIJK WERKINGSVERSLAG

(op basis van de verantwoording in CIRRO)

LOGO ZENNELAND vzw
Kerkpleinweg 4, 1742 Ternat
02 582 75 91

www.logozenneland.be
www.facebook.be/logozenneland
twitter @logozenneland

Werkingsjaar 2016

Dit document geeft je een overzicht van de acties en projecten die plaats vonden in de regio van Logo Zenneland in 2016, en met welke partners telkens werd samengewerkt.

De verantwoording naar de Vlaamse overheid gebeurt via het online uitwisselingsplatform CIRRO*. Dit werkingsverslag is een bondige weergave van wat wordt ingebracht in CIRRO door Logo Zenneland. Vaak wordt er verwezen naar documenten die eveneens online zijn opgeladen als bijkomende ondersteuning van de verantwoording. Wie deze documenten voor een bepaald project eveneens wil inkijken, kan deze aanvragen bij het Logo. Schoolprojecten van het schooljaar 2016-2017 werden in dit rapport niet meer meegenomen.

Elk project is gekoppeld aan een actiefocus. Deze actiefocussen (of operationele doelstellingen) zijn dan weer gekoppeld aan de gezondheidsdoelstellingen / thema's. Ze geven richting hoe de specifieke doelstellingen/thema's concreet moeten worden ingevuld. De actiefocussen worden jaarlijks aangepast.

Per project is er een bondige beschrijving Vooral in het onderdeel 'evaluatie' van een de projectfiche kan je zien welke lokale partners aan de slag gingen met dat specifiek project.

Voor bijkomende vragen kan je uiteraard steeds bij het team terecht:
www.logozenneland.be.

Kijk ook op www.logozenneland.be/jaarverslag-jaarplan
Je vindt er naast de jaarverslagen ook de planning voor 2017.

* CIRRO is een ICT-systeem van het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid dat toelaat de werking van de Logo's en betrokkenen te ondersteunen, op te volgen, te evalueren en aan te sturen. Het platform stimuleert niet alleen de gegevensuitwisseling tussen Logo's onderling, maar ook tussen Logo's, partnerorganisaties en de Vlaamse overheid. CIRRO staat voor Communicatie, Interactie, Resultaatsgerichtheid, Registratie, Ondersteuning.

Inhoud

Netwerk 3
Thema-overschrijdende acties en projecten 4
LOKALE BESTUREN 4
ONDERWIJS 5
WERK 6
ZORG EN EERSTELIJN 7
KANSENGROEPEN 8
COMMUNICATIE & NETWERK 8
Thema-gerichte acties en projecten 10
BEVOLKINGSONDERZOEKEN KANKEROPSPORING 10
GEZONDHEID & MILIEU 11
INFECTIEZIEKTEN EN VACCINATIE 15
SUÏCIDEPREVENTIE (Geestelijke Gezondheid) 16
TABAK-, ALCOHOL- EN DRUGSPREVENTIE 18
VALPREVENTIE 21
VOEDING & BEWEGING 22
MEERDERE THEMA's BINNEN EEN PROJECT 26
MEEWERKEN AAN METHODIEKONTWIKKELING 26

Bijlage

Actiefocussen 2016

Leeswijzer projecten

2016 - PROJECTNAAM	Operationele doelstelling en thema		
Resultaatgebied	Doelpubliek	Setting/context	Subsidie
Beschrijving			
Evaluatie			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid

Netwerk

Logo Zenneland werkt met heel wat partners samen (438). Hieronder een overzicht in absolute aantallen. Enige voorzichtigheid is nodig bij het lezen van deze cijfers. Gezien er verschillende partners ook op regionaal of intergemeentelijk niveau werken en de grootte van de organisaties sterk kan verschillen, mag je niet zomaar vergelijken. Toch is er telkens met elke partner een zekere afstemming nodig en wordt er vanuit het Logo heel wat tijd geïnvesteerd in het onderhouden en verder uitbouwen van het lokaal en regionaal netwerk. Sommige partners hebben hun standplaats ook buiten onze regio, maar hebben wel een werking of bereik in de regio.

	aantal 2016	procentueel
Huisartsenkringen	15	3,4
CLB's	12	2,7
Interne en externe diensten	19	4,3
Lokale besturen (gemeente en ocmw)	70	16,0
Mutualiteiten	6	1,4
Consultiebureaus (kind&gezin) incl Huizen van het Kind	24	5,5
Ziekenhuizen	8	1,8
Vereniging van apothekers, tandartsen, kinesisten, diëtisten, ...	1	0,2
CGG's	3	0,7
Screeningscentra	5	1,1
Provincie	1	0,2
Residentiële Zorg- en Welzijnssector	59	13,5
Niet-residentiële zorg- en welzijnssector	51	11,6
Socioculturele verenigingen	74	16,9
SEL	1	0,2
Kansarmenorganisaties	10	2,3
Wijkgezondheidscentra	1	0,2
Bedrijven	13	3,0
Hoger onderwijs	1	0,2
Andere (politie, huisvesting, preventiewerkers, ...)	64	14,6

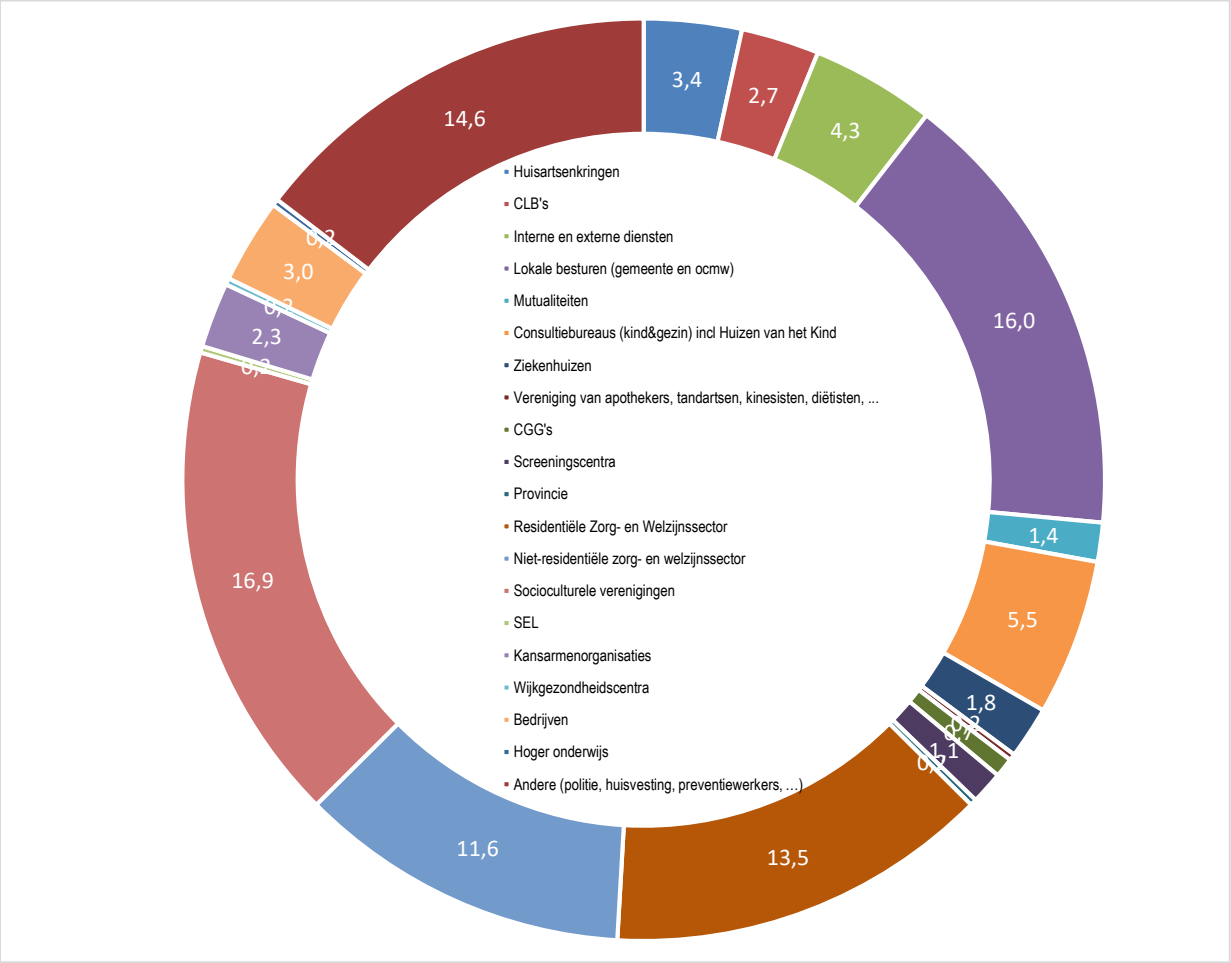

Thema-overschrijdende acties en projecten

LOKALE BESTUREN

2016 - LB - Coaching Gezonde Gemeente	**Operationele doelstelling:** AF LB **Thema:** Themaoverschrijdend		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Net als de vorige jaren blijft Logo Zenneland volop inzetten op het coachen van de Gezonde Gemeenten op basis van de kadermethodiek Gezonde Gemeente. In onze regio ondertekenden 28 gemeenten sinds 2013 het charter Gezonde Gezonde Gemeente. Logo Zenneland biedt ondersteuning via: werkgroepen, als lid van de gemeentelijke welzijnsraad, in direct contact met de ambtenaar verantwoordelijk voor gezondheid, via OCMW en/of gemeente. We maken hiervoor handig gebruik van de verschillende beschikbare tools zoals o.a. de groeimeter en de verschillende succesfactoren.

Evaluatie: - Logo ZL is lid van de lokale welzijnsraden en/of gemeentelijke gezondheidswerkgroepen. We geven mee insteek bij de voorbereiding en bespreking van specifieke (gezondheids)initiatieven en ondersteunen bij de verdere uitbouw van hun gemeentelijk gezondheidsbeleid (meer info: Zie opgeladen tabel bij verslagen) - Halle werd verder aangemoedigd en ondersteund om ook Gezonde Gemeente te worden en zal het Charter ondertekenen in 2017. - In 2016 werd een afstemming en samenwerking opgezet met de zes faciliteitengemeenten in de rand (cfr ander project in CIRRO). We streven ernaar om bij aanvang 'in de geest' van Gezonde Gemeente te kunnen samenwerken en coachen, maar met als doel dat ze op termijn ook werkelijk Gezonde Gemeente worden. - Om de kadermethodiek opnieuw te benadrukken plant Logo ZL in het kader van Gezonde Gemeente ook een infodag in 2017 voor alle lokale besturen. - Na de masterclass in 2016 zullen in 2017 ook weer 2 Masterclasses georganiseerd worden in Vlaams-Brabant.

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: * Heel veel enthousiasme van op de werkvloer. * Gezonde Gemeente is een sterk merk om geïntegreerd te werken op maat van degemeente. Hindernis: * Al te vaak is er bij lokale besturen weinig tijd, budget en mankracht om tot een kwalitatief gezondheidsbeleid te komen. Ook draagvlak bij beleidsmakers is niet altijd een evidentie. * Slechts zelden is er een ambtenaar volledig bevoegd voor Gezondheid. De beleidsvoorbereiding, of de uitwerking van initiatieven zit vaak verdeeld over Welzijn, Sport, Senioren, Vrije Tijd, Jeugd, Preventie, ...	* Er is nood aan degelijke argumentatie en ambassadeurschap op een hoger niveau om te verdedigen waarom 'Gezondheid en preventie' als thema belangrijk is zodat het een gewild thema is voor beleidsmakers lokaal. Hoe maken we van preventie en gezondheid een aantrekkelijk thema waarmee je als beleidsmaker een verschil kan maken? * Aanpassing van de succesfactor: Bestuurskracht/capaciteit. Nu wordt dit samen genomen, maar in de realiteit twee totaal verschillende zaken.	* De coachende rol van de Logo's biedt een grote meerwaarde de algemene kadermethodiek, en de specifieke initiatieven die hieruit volgen. Het is een grote meerwaarde deze rol verder te bevestigen of zelfs te versterken.

2016 - LB - Afstemming en samenwerking met de faciliteitengemeenten	**Operationele doelstelling:** AF LB **Thema:** Infectieziekten en vaccinaties, Themaoverschrijdend, Voeding		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Logo Zenneland streeft ernaar om onze samenwerking met de faciliteitengemeenten (20% van onze lokale besturen) op een zo goed mogelijke manier invulling te kunnen geven. We hadden hierover al contact met o.a. met de welzijnskoepel (vereniging die ocmw's overkoepelt), de secretarissen van de OCMW's van de faciliteitengemeenten, en het agentschap. Logo Zenneland zoekt een pragmatische oplossing, vooral omdat anders ook de Vlamingen uit de faciliteitengemeenten uit de boot vallen omwille van het specifieke karakter van deze gemeenten, maar ook omdat de gezondheidsboodschappen sowieso van belang zijn voor elke burger. Hierbij wordt uiteraard rekening gehouden met het wettelijk kader en specifieke randvoorwaarden binnen de opdrachten van de Logo's en de gemeenten. De OCMW's van de 6 rand-faciliteitengemeenten slaan de handen in elkaar. In hun beheer, en met ondersteuning van Logo Zenneland, worden Vlaamse campagnes gedissemineerd naar de volledige bevolking, met ondersteuningsmiddelen op maat van hun gemeenten. Er wordt tweetalig materiaal gemaakt, met duidelijke vermelding van het Vlaams karakter van de campagne, en waarbij Nederlands en Frans steeds op eenzelfde drukwerk staan, zij het naast elkaar, zij het recto/verso. In 2017 zetten we de goede samenwerking met de OCMW's verder, maar streven we ernaar ook de gemeentebesturen mee te betrekken.

Evaluatie: - Logo Zenneland neemt actief deel aan structureel overleg van de zes Ocmw's. Er is een goede afstemming en er wordt gezocht naar een pragmatische aanpak, rekening houdend met ieder z'n context. - Griepcampagne vanaf oktober 2016. De OCMW's van de gemeenten Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem ondersteunen de Griepcampagne. Er verschijnt een artikel in het gemeenteblad, er is een poster en een folder (zie Meer info - documenten) - Campagne Gezonde Voeding. 5 OCMW's zetten in op Gezond voeding en fruit voor elke bezoeker. Hiervoor worden de bestaande materialen van Logo Zenneland (Pluk de Dag) aangepast. Uitrol voorzien vanaf dec.

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: * Door de afstemming en samenwerking met en tussen de OCMW's van de faciliteitengemeenten worden initiatieven rond gezondheid haalbaar én uitwisselbaar. Logo kan hierdoor ook een coachende rol opnemen. * Gezondheid is een neutraal thema om rond samen te werken. * Er is een positieve wil om initiatieven rond gezondheid uit te werken. * Afstemming met andere organisaties die rond welzijn/gezondheid werken in deze regio. Hindernis: * De politieke geladenheid rond het communautaire aspect.	Bij ontwikkeling van een algemene kadermethodiek ook rekening houden met het specifieke karakter van sommige regio's of gemeenten, of voldoende vrijheidsgraden voorzien.	Voldoende ruimte (blijven) geven om, binnen de wettelijke context van de samenwerkende organisaties/besturen, op een goede manier elke burger te kunnen bereiken ivm. gezondheid.

2016 - 2017 - LB - Masterclass Gezonde Gemeente	**Operationele doelstelling:** AF LB **Thema:** Themaoverschrijdend		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Geen doelgroep	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Residentiële zorg- en welzijnssector, Thuismilieu	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Onder de noemer 'Steek meer vakmanschap in je lokaal gezondheidsbeleid' nodigden de Vlaamse Logo's in samenwerking met VIGeZ en VVSG de lokale besturen uit om hun aanpak van een lokaal gezondheidsbeleid te optimaliseren. De Masterclass was een combinatie van theorie en praktijk. In november 2016 vond Themadag 1: 'Sterke Gezonde Gemeenten voor een sterk lokaal gezondheidsbeleid.' Themadag 2 vindt plaats in Asse op 18 april 2017: 'Gezondheidsongelijkheid: hoe pakken we lokaal de oorzaken aan?' Themadag 3 en 4 komen later aan bod.

Evaluatie: Logo Zenneland was nauw betrokken bij de totstandkoming van deze Masterclass. Onze communicatieverantwoordelijke ontwikkelde alle communicatiematerialen die door de Vlaamse Logo's, VIGeZ en VVSG werden verspreid. In de Vlaams-Brabantse Masterclass telden we 25 aanwezigen. We nodigden de experten Prof. Ellen Vanwayenberg uit (lokale gezondheidsbeleid) en David Guy van het bureau Mint (ivm 'Extra funding, hoe doe je dat?'). De evaluatie was algemeen positief, hoewel nog meer praktijkvoorbeelden welkom waren. We hadden 4 gemeenten (Machelen (Diegem), Balen, Merksplas en Wilrijk) als praktijkvoorbeelden uitgenodigd. De uitnodiging en de aanwezigen zijn terug te vinden bij 'Meer info-documenten'

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
/	/	/

2016 - LB - Huizen van het Kind en ondersteuning bij opvoedingsinitiatieven en -evenementen	**Operationele doelstelling:** AF LB **Thema:** Themaoverschrijdend		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Jongeren, Kinderen	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Thuismilieu, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: * Logo Zenneland werkt samen met Lokale besturen, Huizen van het Kind, ... die initiatieven nemen waarbij opvoedingsondersteuning en gezondheid samen in de kijker worden gezet. Dit gebeurt door het gebruik van het bestaande aanbod, verdere ondersteuning op maat met ondersteuningsmiddelen en communicatie. * In voorbereiding en tijdens de week van de opvoeding geven we extra aandacht aan deze setting. * Het geheel wordt steeds gelinkt met of gekaderd binnen de Gezonde Gemeente-methodiek. * We stemmen waar mogelijk ook af met de provincie Vlaams-Brabant die in 2016 verschillende initiatieven neemt ter ondersteuning van de huizen van het kind.			
Evaluatie: Logo werkte samen of ondersteunde op volgende initiatieven: * Opvoedingscarrousel Pajottenland: zie flyer * Ontdekkingsbrunch Pajottenland (in Herne) - zie flyer (21/05) * Huis van het kind Pajottenland gestart met pilootproject rond gezonde en betaalbare voeding ikv. kinderkansarmoede (ondersteuning van Logo ahv. workshops) * Buitenspeeldag en -picknick: Lennik, Overijse, Hoeilaart (Oa. gevulde zakjes gezonde gemeente, met aandacht voor gezonde brooddozen) * Familiepicknick Opwijk (21/05): ondersteuning met materiaal * Huis van het kind Asse - werkgroep bereiken van kwetsbare zwangeren: uitwerken van een buddyproject voor studenten vroedvrouw, samen met Hogeschool Brussel, Kind en Gezin, Arch'educ enz.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: * De 'Huizen van het kind' brengen heel wat partners bij elkaar. De samenwerking tussen verschillende partners die met zelfde doelgroep werken of aan de slag gaan biedt een grote meerwaarde. * Door gezondheid als belangrijk item op te nemen initiatieven ikv. HvhK wordt ook gewerkt aan verschillende succesfactoren van Gezonde Gemeente.		/	/

ONDERWIJS

2016 - OND - Communicatie, overleg en samenwerking met CLB's en andere schoolnabije partners	**Operationele doelstelling:** AF OND **Thema:** Themaoverschrijdend		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Jongeren, Kinderen	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Onderwijs	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Logo Zenneland gaat op verschillende manier de samenwerking aan met de CLB's die hun werking hebben in de regio. Deze samenwerking verloopt op basis van het samenwerkingscharter uit 2013 en door het Logo en alle CLB's werd onderschreven. Daarnaast worden steeds vaker ook schoolnabije partners als lokale besturen, lokale preventiewerkers, het CGG, SVS, ... betrokken. Er vind twee tot drie keer per jaar een overleg plaats, er is ondersteuning op maat, er wordt gemeenschappelijk gecommuniceerd naar scholen i.k.v. het aanbod rond gezondheid op school, er is tussentijdse afstemming of samenwerking op het veld bij specifieke projecten, ...			
Evaluatie: * Overleg met CLB's en schoolnabije partners: feb en okt '16. In feb is dit meer projectgericht (informeren over projecten), in okt ligt de nadruk vaker op samenwerking en afstemming. Besproken agenda: zie bijgevoegde documenten. * CLB's worden op de hoogte gehouden via nieuwsflashes van relevante zaken. * Tussentijds contact i.k.v. specifieke lokale projecten of disseminatie van bepaalde methodieken. * Afstemming met CLB's i.k.v. hun interne werking omtrent en kennis over de kadermethodiek 'Gezonde School' Verspreiding, disseminatie van het aanbod 'gezonde school' via de CLB's naar de scholen tijdens de gesprekken bij aanvang van het schooljaar. In '16-'17 wordt verder gewerkt met de krantvorm die vorig jaar succesvol was. * ...			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: * Door afstemming met zowel de CLB's als de schoolnabije partners wordt er meer samengewerkt op het terrein.* De krant met het aanbod 'Gezonde School', dat wordt verspreid door de CLB's wordt als positief ervaren. Aangezien we dit al drie maal gebruikten, voorzien we in 2017 wel een nieuwe drager Hindernis/aandachtspunt: * De regio van Logo Zenneland komt niet overeen met de werkingsgebieden van de CLB's. Er zijn 12 CLB's werkzaam in onze regio, waarvan er vier hun hoofdstandplaats in onze regio hebben. Toch beschouwt Logo Zenneland de samenwerking met elk CLB als even belangrijk. * Rekening houdend met draagkracht van de CLB's, is het voor hen geen evidentie om preventie (en meer specifiek schoolgezondheidsbeleid) en alles wat erbij komt veel ruimte te geven in hun schoolondersteuning.		Om op een goede manier te kunnen communiceren naar de CLB's en dus ook de scholen is het nodig dat projecten voor een volgend schooljaar voldoende op tijd zijn gekend. Eind maart/begin is april is de uiterste datum om kennis te krijgen over de methodieken, campagneslogans en materialen voor het schooljaar erop. Afspraken die nadien worden gewijzigd hebben een negatieve impact op de betrouwbaarheid van onze communicatie (bv. het afschaffen van een wedstrijd die was aangekondigd.)	Lokale onderwijspartners als de CLB's zijn belangrijk voor het Logo en visa versa. Afstemming, samenwerking én ondersteuning van elkaars werking (en met andere schoolnabije partners) i.k.v. kennis van de kadermethodiek 'Gezonde school' en meer algemeen gezondheidsbevordering op school, is blijvend noodzakelijk.

2016 - OND/TO - Preventie- en gezondheidsdagen op school	**Operationele doelstelling:** AF OND **Thema:** Themaoverschrijdend		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Kinderen 12 tot 18 jarigen	**Setting/context:** Onderwijs	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Scholen stellen i.k.v. specifiek preventie- en gezondheidsdagen of weken vaak de vraag naar ondersteuning en inspiratie. Dit kan themagebonden als thema-overschrijdend zijn. Waar mogelijk en/of relevant stimuleert het Logo om het CLB en schoolnabije partners (bv. lokale preventiewerkers, CGG's, ...) te betrekken.			
Evaluatie: Logo Zenneland biedt informatie, dissemineert ondersteuningsmaterialen voor uitrollen van acties of projecten in het kader van een gezondheidsdag, preventiedag of gezondheidsweek (10.000 stappen, winkeloefening kieskeurig, infosessie tabak en drugs, ... Waar nodig wordt ook beroep gedaan op de sprekerspools. CLB's worden minimaal op de hoogte gehouden, waar haalbaar ook actief betrokken. Volgende scholen hebben in 2016 via preventiedagen en -weken actief schoolgezondheidsinitiatieven uitgewerkt: * Regina Caeli Dilbeek, * College Vilvoorde, * GTIL Londerzeel, * Sint Martinus Asse * IMI Roosdaal.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: * Door materiaal te ontlenen, of gebruik te maken van onze pools tijdens preventiedagen komen scholen en CLB's ook in contact met andere organisaties en een breder (Logo)aanbod. Hindernis: * Het accent wordt vooral die dag op gezondheid gelegd. Preventiedagen hebben een minder duurzaam karakter dan structurele maatregelen of beleidsbeslissingen die een dagdagelijkse impact hebben op de gezondheid van de leerlingen.		/	/

2016 - WERK - Gezondheidsbeleid op het werk (Gezond Werken)	**Operationele doelstelling:** AF WERK **Thema:** Themaoverschrijdend		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** De werkende bevolking	**Setting/context:** Werk	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Ondersteuning bij het tot stand brengen van een duurzaam gezondheidsbeleid op het werk binnen de methodiek Gezond Werken/Jobfit. De ondersteuning van de Vlaamse Logo's begint vaak bij de opstartfase: uitwerken van een visie rond gezondheid en preventie, doelstellingen bepalen op korte en lange termijn en een jaarplanning en keuze activiteiten. Einddoel: het gezondheidsbeleid verankeren in de bedrijfsdoelstellingen. Vaak wordt Logo gevraagd voor de ondersteuning van 1 gezondheidsactiviteit, waarop door de Logo ondersteuning toch vaak een traject wordt ingezet op lange termijn, in samenwerking met de externe en interne diensten. Dit gebeurde/startte dit jaar voor Palm, Exxon Mobil, KBC, Coca-Cola, Lindemans en DHL.

Evaluatie: DHL: vraag naar 10.000 stappen, Palm: vraag naar rookstop, Exxon Mobil: vraag naar burn-out, KBC: vraag naar ondersteuning, Lindemans: vraag naar 10.000 stappen, Coca-Cola: vraag naar voeding en beweging. Voor elk van deze bedrijven werd intussen een gezondheidsbeleid uitgewerkt , opgestart of werden de eerste stappen genomen om tot dergelijk gezondheidsbeleid te komen. Logo Zenneland werkt samen met de externe diensten en eventuele andere partners die de bedrijven aanbrengen. De methodiek 'Gezond Werken' wordt steevast gehanteerd. Alle thema's, buiten valpreventie, komen aan bod.

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterktes: Handige tools van Jobfit en Gezond Werken. Gratis Logo ondersteuning vergemakkelijkt het motiveren om naar een duurzaam gezondheidsbeleid te gaan. Logo medewerker met achtergrond uit de privésector is een voordeel gebleken: spreken dezelfde taal, begrijpen de eventuele budgettaire/timing/mankracht hindernissen vanuit management. Overtuigend cijfermateriaal VIGeZ is handig bij dit proces. Zwaktes: Stappen naar duurzaam gezondheidsbeleid zijn duidelijk, maar de tools om elke stap te volbrengen zijn niet altijd beschikbaar of makkelijk te vinden. Externe diensten bieden vooral service op vraag, het zijn geen initiatiefnemers en denken niet op hetzelfde niveau als bedrijfsmanagement. Meer zorggericht dan beleidsgerichte mensen.	Dringend nood aan vragenlijsten voor management/werknemers om de stand van zaken/vooruitgang van het gezondheidsbeleid in een bedrijf te meten. - Nood aan individuele monitoringtools zoals bvb. lijftijdkaart om persoonlijke vooruitgang te meten en gedragsverandering te sturen. - Nood aan meer actiegerichte communicatiemiddelen. - Nood aan meertalige documenten. Vooral voor grotere bedrijven - via IDBPWs - is meertaligheid een must.	Vlaamse Logo's een coaching rol geven. Vlaamse Logo's kunnen het proces opstarten en komen tot een gezondheidsbeleid op middellange termijn, waarna externe diensten of commerciële partners het kunnen overnemen om de acties te organiseren, met ondersteuning van de Vlaamse Logo's.

2016 - WERK - Gezondheidsbeleid bij Palm	**Operationele doelstelling:** AF WERK **Thema:** Alcohol, Beweging, Drugs, Geestelijke gezondheidsbevordering, Sedentair gedrag, Suïcidepreventie, Tabak, Voeding		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** De werkende bevolking, Mannen, Rokers, Volwassenen, Vrouwen	**Setting/context:** Werk	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Palm (Steenhuffel) stelde in februari 2016 de vraag om het bedrijf rookvrij te maken en contacteerde hiervoor Logo Zenneland om zicht te krijgen op de mogelijkheden aan ondersteuningsmiddelen. Op aanraden van Logo Zenneland werd deze vraag opengetrokken naar een breder en duurzamer gezondheidsbeleid. Samen met Provikmo (de EDPBW) werd een stappenplan opgesteld en een managementpresentatie gemaakt met doelstellingen, budget, timing. In november was er een startdag voor alle werknemers. De interne werkgroep Gezondheid & Preventie neemt het verdere traject op. Logo Zenneland ondersteunde, in samenspraak met de nodige partners, bij het opzetten van een gezondheidsbeleid naar de noden en de behoeften van de werknemers en in lijn met de verwachtingen van het management.

Evaluatie: * In november '16 werd het nieuwe gezondheidsbeleid voorgesteld aan werknemers met materialen/methodieken aangebracht door Logo Zenneland, het lokale fitnesscentrum, een diëtiste en de lokale sociale werkplaats. Thema's: voeding, beweging, geestelijke gezondheid, rookstop en alcohol. * Begin december vond de eerste vergadering plaats van de werkgroep gezondheid en preventie, waarin de preventieadviseur, werknemers en Provikmo zetelen. Logo Zenneland was aanwezig op de 1ste vergadering om te faciliteren. Vanaf 2017 speelt Logo Zenneland enkel een ondersteunende rol voor acties. De 1ste actie in januari: infosessie rookstop in groep.

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterktes: * Handige tools van Jobfit en Gezond Werken. Logo ondersteuning vergemakkelijkt het motiveren om naar een duurzaam gezondheidsbeleid te gaan. * Logo medewerker met achtergrond uit de profitsector is een voordeel gebleken: spreken dezelfde taal, begrijpen de eventuele budgettaire/timing/mankracht hindernissen vanuit management. * Overtuigend cijfermateriaal VIGeZ is handig bij dit proces. Zwaktes: * Stappen naar duurzaam gezondheidsbeleid zijn duidelijk, maar de tools om elke stap te volbrengen zijn niet altijd beschikbaar. * Externe diensten bieden vooral service op vraag, het zijn geen initiatiefnemers en denken niet op hetzelfde niveau als bedrijfsmanagement. Meer zorggericht dan beleidsgerichte mensen.	- Dringend nood aan vragenlijsten voor management/werknemers om de stand van zaken/vooruitgang van gezondheidsbeleid in een bedrijf te meten. - Nood aan individuele monitoringtools zoals bvb. lijftijdkaart om persoonlijke vooruitgang te meten en gedragsverandering te sturen. - Nood aan meer actiegerichte communicatiemiddelen. - Nood aan meertalige documenten. Vooral voor grotere bedrijven - via IDBPWs - is meertaligheid een must.	Vlaamse Logo's hebben de kennis in huis om ook in de setting WERK een coachende rol op te nemen. Vlaamse Logo's kunnen de opstart van het proces ondersteunen en begeleiden (in samenspraak met relevantie partners) en komen tot een aanzet van gezondheidsbeleid op middellange termijn, waarna externe diensten of commerciële partners de verdere opvolging kunnen doen om de acties te organiseren, in afstemming met de Vlaamse Logo's.

2016 - WERK - 'goed in je vel-carrousel' sociale economie	**Operationele doelstelling:** AF SP 2, AF WERK **Thema:** Beweging, Geestelijke gezondheidsbevordering, Tabak, Themaoverschrijdend, Voeding		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** De werkende bevolking, Groepen met lagere SES	**Setting/context:** Werk	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Vanuit Logo Zenneland willen we werkgevers sensibiliseren en ondersteunen om laagdrempelige en opeenvolgende activiteiten te organiseren, gelinkt aan de gezondheidsthema's die tegemoet komen aan de noden, behoeften en interessevelden van de doelgroep, namelijk gezonde voeding, meer beweging, beperken of stoppen met tabaksgebruik en alcoholgebruik, en een betere mentale gezondheid. 14 januari vond de studiedag 'Hoe kan je de veerkracht van je medewerkers vergroten?' plaats voor sociale economiebedrijven uit Vlaams-Brabant, met concrete handvaten om de veerkracht van hun medewerkers te vergroten. Voortvloeiend uit deze studiedag en vertrekkende vanuit de campagne 'fit in je hoofd', werd dit project verder ondersteund.

Evaluatie: In navolging van de carroussel in 2015 werden ook in 2016 verschillende initiatieven opgezet voor doelgroepmedewerkers. Verschillende activiteiten werden georganiseerd met als rode draad het algemeen welbevinden van de mensen. Aan de verschillende stappen werden volgende activiteiten gekoppeld: Uitgerookt, 10.000 stappenclash met een gezondheidswandeling, 3x workshop rond gezonde voeding: 'wat gooi ik in mijn winkelkar?' (testcases i.k.v. nieuw aanbod voor kansengroepen), gezond ontbijt en kookactiviteit Een Goed gevoel stoel-sessiereeks was ingepland, maar is om praktische redenen verschoven naar 2017. Voor stafmedewerkers: gezond ontbijt en 10.000 stappen

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte/Kans * We ervaren dat het voor sociaal economiebedrijven een nieuw terrein is om actief in te zetten op gezondheidsbevorderende acties, zeker wanneer ze kaderen in een structureel kader zoals de Fijh-methodiek. Het biedt kansen, maar mag niet als een evidentie worden gezien. Hindernissen: * Contactpersoon voor de carrousel gaf ontslag, waardoor bepaalde activiteiten werden uitgesteld (o.m. de goed-gevoel-stoel) * Vaak ontbreekt het de gezondheidsmedewerker aan tijd om voldoende aan werving en motivering te doen bij de doelgroep. Spanningsveld; Hoe ver ga je als Logo-medewerker mee/kan je meegaan in het engagement, in acties tot het bereiken van de doelgroep?	* meer methodieken en materialen op maat, nu moet intern nog vaak een vertaalslag worden gemaakt wat veel energie vraagt.	/

ZORG EN EERSTELIJN

2016 - ZORG - Afstemming en samenwerking met de Zorg- en Welzijnssector	**Operationele doelstelling:** AF GEN **Thema:** Themaoverschrijdend		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Residentiële zorg- en welzijnssector	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: * We streven ernaar dat zorg- en welzijnspartners in onze regio het belang erkennen van preventieve gezondheid. We werken met hen samen, stemmen met hen of, bekijken waar er kansen liggen zodat ze met ondersteuningsmiddelen en de goede omkadering omkadering aan de slag gaan om dit op een haalbare manier op te nemen in hun werking. * Ook op regionaal en Vlaams vlak vind Logo ZL het belangrijk de rol van de Logo's op de kaart te zetten. We investeerden in deelname aan een WG in voorbereiding van de eerstelijnsconferentie, en waren ook aanwezig op de Vlaamse Huisartsenbeurs van Domus Medica. * Vanuit Logo zien we de zorgverstrekker zelf als einddoelgroep en worden ze ambassadeur voor preventie binnen hun werkterrein. We bekijken binnen onze werking waar mogelijke linken liggen naar de setting zorg en welzijn en waar er hierbij verbanden zijn met andere thema's/doelgroepen.			
Evaluatie: * Betrokkenheid van zorg- en welzijnsactoren op lokale en gemeentelijke welzijnsraden wordt gestimuleerd. * We communiceren via de Huisartsenkringen naar de artsen wanneer relevant. * We volgen nauw het proces op van de voorbereiding van de eerstelijnsconferentie 2017 (door vertegenwoordiging in een van de werkgroepen, deelname aan de toetsingsdagen). * We zijn aanwezig op de Huisartsenbeurs van Domus Medica in oktober * We volgen de voorbereiding van de lokale Chronic Care projecten op (NB.geen project weerhouden in regio * We hebben overleg met het regionale ziekenhuis AZ Sint-Maria. Oa. in functie van de profilering van de Borstunit (toegankelijkheid verhogen) en samen een preventieve boodschap brengen rond borstkanker. * We zijn lid van de Lokale Sel Werkgroep Zenneland of op uitnodiging WG Alert. * Via het project 'Bewegen op verwijzing' leggen we linken tussen huisarts en andere partners.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: * Afstemming en samenwerking tussen preventie en zorgactoren beidt regionaal en lokaal heel wat mogelijkheden. Er is ook vaak een (in)directe link met de andere settings waarmee het Logo samenwerkt (Lokale besturen, onderwijs). * De participatie van Logo ZL in de Vlaamse WG Taakstelling en Structuurintegratie (in voorbereiding van de eertelijnsconferentie (feb 2017)) gaf de mogelijkheid om de kerntakentaken van de Vlaamse Logo's duidelijk naar voren te schuiven en aan te geven welk rol de Logo's al dan niet kunnen opnemen in dit verhaal. * Het project BOV heeft de lokale besturen en zorgactoren in verschillende regio's al dicht bij elkaar gebracht. Hindernissen: * Preventie is belangrijk in heel wat settings (niet enkel zorg). Het is niet altijd evident om dit idee ook ingang te laten vinden bij de perceptie van (Vlaamse) zorgactoren.		Een kadermethodiek gericht op zorg- en welzijnspartners.	* Een horizontale AF gericht op de taken die Logo's hebben naar de setting Zorg. * Cfr aanbevelingen en conclusies in de Position Paper 'Logo- en Eerstelijnsnetwerken: naar een betere functionele samenwerking' (Vlaamse Logo's, november 2016)

2016 - GEN - Preventiecampagne publieksruimte bij Vlaams-Brabantse apothekers	**Operationele doelstelling:** AF GEN, AF SP 10, AF TAD 6, AF VB 6 **Thema:** Alcohol, BVO Baarmoederhalskanker, BVO Borstkanker, BVO Dikkedarmkanker, Beweging, Geestelijke gezondheidsbevordering, Gezondheid en Milieu, Infectieziekten en vaccinaties, Sedentair gedrag, Suïcidepreventie, Tabak, Themaoverschrijdend, Val- en fractuurpreventie, Voeding		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: In samenwerking met BAF (Brabants Apothekers Forum) en de Vlaams-Brabantse Logo's worden de apothekers geïnformeerd over verschillende gezondheidsthema's. De Logo's voorzien frequent een pakket met materiaal en achtergrondinfo rond een specifiek thema voor de deelnemende apothekers. Het BAF zorgt voor de communicatie en verspreiding. In deze regio engageren zich een 30tal apothekers om de aanboden materialen actief te gebruiken. Zie meer info - documenten - rond welke thema's er materiaal werd verspreid. Gezien de diversiteit werden deze niet allemaal apart opgenomen in de feedback ondersteuningsmiddelen.			
Evaluatie: In de eerste helft van 2016 bieden we 30 apothekers om de twee maanden een pakket aan met materiaal. Dit materiaal kan zijn: affiches, folders, … Verschillende thema's komen aan bod. Voor het pakket rond de bevolkingsonderzoeken hebben we ervoor gekozen om enkel het materiaal rond dikkedarmkanker in de kijker te zetten (maart = dikkedarmkanker maand) en niet alle bevolkingsonderzoeken aan te bieden. Zowel het materiaal van de Vlaamse Overheid als het eigen uitgewerkte materiaal 'De pot op!' werden verspreid. In april stonden de mazelen i.f.v. de Europese Vaccinatieweek dan weer centraal. Na de evaluatie in mei hebben we het project terug opgestart. Er schreven opnieuw 27 apothekers in. Er werd een persbericht uitgestuurd bij de nieuwe lancering en het bericht werd via social media verspreid. Er zal ook een vormingsmoment georganiseerd worden in samenwerking met BAF rond 'gezondheidspromotie'. Voor Logo Zenneland zal deze vorming plaatsvinden in 2017.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterktes: Aangezien we gewerkt hebben met inschrijvingen is het engagement bij de apothekers groot om met de aangeleverde materialen ook effectief iets te doen. De samenwerking werd vernieuwd voor 2017. Sindskort zit ook Lieve Verbist (apotheker binnen BAF) in de Raad van Bestuur van Logo Zenneland. Deze samenwerking zorgt er ook voor dat we apothekers persoonlijk kunnen aanspreken over bepaalde thema's in info- of vormingssessies. Zo'n vorming wordt ingepland voor 2017.		Structureel aanbod uitbouwen voor alle apothekers gezien de steeds meer belangrijke rol die zij opnemen binnen het preventieve luik. We bekijken samen met BAF of er mogelijkheid is om het thema gezondheidspreventie ruimer aan te bieden. Meer specifieke materialen die bruikbaar zijn voor de apotheker en z'n rol als adviseur in preventie bekrachtigt.	Indien een algemene Kadermethodiek 'Zorg' zou worden uitgewerkt (passen bij een thema-overschrijdende operationele doelstelling (actiefocus)), zouden initiatieven als deze ook in een ruimere context worden gekaderd.

KANSENGROEPEN

2016 - LB - Inzetten op gezondheid en armoede, onder andere: Dag tegen armoede	**Operationele doelstelling:** AF LB **Thema:** Themaoverschrijdend		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Etnisch culturele minderheden, Groepen met lagere SES	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Thuismilieu	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Logo Zenneland zet in op gezondheid bij kansengroepen. In het najaar, rond de datum van Dag Tegen Armoede, zetten verschillende lokale besturen initiatieven op waar de link wordt gelegd met gezondheid. Logo ZL ondersteunt met verschillende ondersteuningsmiddelen en methodieken om invulling te geven aan het gezondheidsaspect van de acties. Deze samenwerking biedt mogelijkheden om de samenwerking met specifieke partners te versterken en gezondheidsinformatie bij moeilijk bereikbare doelgroepen te brengen.

Evaluatie: * In Roosdaal werd voor het eerst in het kader van de 'Dag van de Armoede' een Weggeefbeurs georganiseerd in oktober door de gemeente (welzijnsraad), het OCMW en Logo Zenneland. 400 bezoekers. * In Asse werd van 20 tot 28 oktober 'Broodnodig?! georganiseerd voor en door de scholen: een week lang rond het thema 'armoede en gezondheid'. a.d.h.v. workshops, toonmomenten voor ouders en een slotdag. 500-tal mensen bereikt. * Logo Zenneland nam deel aan lanceringsmoment van de inleefweek Armoede in Dilbeek. 90 gezinnen namen deel. * Ondersteuning van workshop ism Centrum basiseducatie, rond armoede en budget a.d.h.v. winkelkarrenspel geïntegreerd in het nederlandse les-pakket: stad Halle * Stand op beurs met een link naar armoede en gezondheid: Jobbeurs Affligem, specifieke aandacht voor OCMW-cliënteel.

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterktes * Het concept Weggeefbeurs is een ideaal middel om de kansengroepen te bereiken, zonder hen te stigmatiseren. Het is een aantrekkelijk evenement voor de hele bevolking. De gezondheidsstand van Logo Zenneland werd als positief ervaren door de bezoekers. * De actieweek in het kader van Dag tegen armoede te Asse was een geslaagd initiatief. Voor het eerst werd vanuit de insteek 'armoede' zo intens samengewerkt tussen de verschillende scholen in de gemeente en het Inloopcentrum. Alle partijen vinden het initiatief voor herhaling vatbaar. * De workshop 'wat gooi ik in mijn winkelkar' werd positief onthaald. Intussen zitten we in een volgende fase. Voor 2017 voorzien we testsessies met lesgevers CBE en verdere afstemming met het VIGeZ.	/	/

COMMUNICATIE & NETWERK

2016 - TO - Communicatie over samenwerking en informeren over het belang gezondheidsbevordering en ziektepreventie	**Operationele doelstelling:** AF GEN **Thema:** Themaoverschrijdend		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Onderwijs, Residentiële zorg- en welzijnssector, Thuismilieu, Vrije tijd, Werk	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: * Logo Zenneland informeert op heel wat manieren al haar partners en stakeholders over het belang van gezondheidsbevordering en ziektepreventie. We gebruiken een 360° communicatieaanpak en zetten verschillende middelen, kanalen en frequentie in naargelang de doelgroep en de doelstelling, zoals email nieuwsberichten, web en sociale media, interactieve netwerkmomenten, persberichten, beurzen, algemene vergadering, jaarverslag, infographics, inspiratiemomenten en intervisie, coaching momenten,... * We zetten de concepten Gezonde Gemeente, Gezonde School en Gezond Werken in de markt. We creëren en onderhouden een lokaal netwerk van partners en intermediairs door onze experten en thema's bij hen bekend te maken en draagvlak te creëren. * Deze communicatie is gericht naar alle intermediairs, partners en indirect naar de algemene bevolking. Er werd daarom geen specifiek bereik ingevuld. (omwille van de eigenheid van dit project is er de verslaggeving bereik niet ingevuld)

Evaluatie: Een overzicht van verschillende initiatieven: * Nieuws via email en op www.logozenneland.be * Jaarkalender bericht over onderwerpen en data * Algemene vergadering '16 was tevens moment van intervisie, inspiratie en informatie. Metafoor 'gezonde soep' onderstreepte belang van samenwerken, gaste Marleen Finoulst benadrukte belang van correcte informatieverspreiding over gezondheid. * Het jaarverslag - rond concept 'gezonde soep' - beschreef recepten voor projecten en partners binnen Gezonde Gemeente, Gezonde School, Gezond werken en zorg. * Gadgets zorgen voor zichtbaarheid in de werkomgeving van partners. * Bezoekers zien aan de ingang van Logo Zenneland een vitrine met mogelijke projecten. * Via social media berichten we over actuele thema's en leiden mensen naar de juiste informatie. We monitoren berichten over onze thema's en antwoorden op vragen. We linken ons aan relevante partners. * Via webkalender promoten we lokale activiteiten van partners * ...

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterktes: * Vakkundige communicatie zorgt voor geloofwaardigheid, lokale naambekendheid en bereidwilligheid tot samenwerken. We merken dat we met de juiste communicatie mensen sterker aan ons Logo kunnen binden. * We creëren geleidelijk aan een consistent imago van een betrouwbare en ondersteunende partner met kwaliteitsvolle info en materiaal. Het aanbod wordt bekender en de concepten Gezonde Gemeente, Gezonde School en Gezond Werken vinden hun plaats bij partners. De algemene communicatie effent het pad bij partners om meteen te focussen op de essentie en concrete projecten makkelijker uit te werken. Door AOL brengen gezamenlijke inspanningen van alle Vlaamse Logo's meer op. Hindernissen: * We hebben geen volledige controle over het beeld dat we creëren, ook andere partners in het veld communiceren over de Logo-werking. * Het is een gezamenlijke oefening van alle Logo's (verschillende versnellingen), rekening houdend met genoeg vrijheidsgraden per Logo.	Als Logo krijgen we ook vaak de vraag om advies omtrent communicatie naar kansengroepen. Daar zou een gids met plan van aanpak welkom voor zijn.	Preventie en gezondheidsbevordering zou als onderwerp veel meer gewicht moeten krijgen op maatschappelijk vlak. Het thema moet meer de perceptie van aantrekkelijk krijgen, dat tof en cool is en lonend is om aan te werken. Hoe creëren we die win-win? Daar zou op Vlaams niveau een imagocampagne rond preventie een antwoord op kunnen zijn. Niet alleen voor de mensen die in de sector zitten, maar voor iedereen.

2016 - TO - Logo Zenneland op sociale media	**Operationele doelstelling:** AF GEN **Thema:** Themaoverschrijdend		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Onderwijs, Residentiële zorg- en welzijnssector, Thuismilieu, Vrije tijd, Werk	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Als netwerkorganisatie is het belangrijk om dat netwerk ook via sociale media uit te bouwen. Via facebook: www.facebook.com/logozenneland, via Twitter: @logozenneland Belangrijkste redenen waarom we willen inzetten op sociale media: 1. Netwerking en betrokkenheid vergroten; 2. Vergroten naamsbekendheid en verduidelijking positionering Logo Zenneland; 3. Branding: ook communicatie rond preventie en gezondheid kan innovatief en modern zijn. Bovendien verhoogt het ons imago als expert in disseminatie, wanneer er op regelmatige basis relevante nieuwsartikelen of cases worden gedeeld. 4. Beïnvloeding gezonde keuzes: sociale media hebben een aanzienlijke invloed op het gedrag en keuzevorming van mensen; 5. Genereert extra website traffic naar www.logozenneland.be, www.gezondegemeente.be, www.gezondeschool.be, www.vigez.be, www.gezondwerken.be,... 6. Opinie- en beleidsmakers volgen en betrekken.

Evaluatie: * Onze facebookpagina werd in juni 2015 opgezet en had eind 2016 zo'n 450 volgers. Interacties op onze facebookpagina lopen op drukke momenten op tot 8.000 views. * Onze Twitteraccount heeft nu 225 volgers, en op de drukste momenten creëren we hier zo'n 8.500 views. * In de berichten verwijzen we waar mogelijk door naar relevante inhoudelijke sites van PO's, en taggen we Vlaamse en lokale partners. * Van heel wat initiatieven, projecten, overlegmomenten, ... komen ook foto's online te staan. Dit zorgt ervoor dat lokale actie veel meer zichtbaar worden, en andere (lokale) partners inspireren. * We volgen verschillende fora op, om te kijken of er specifieke noden zijn bij bepaalde doelgroepen of om her en der het preventieaanbod te promoten. We promoten via sociale media ook lokale projecten van onze Gezonde Gemeenten.

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sociale media is een ideaal kanaal voor een regionale organisatie om met partners en doelgroepen in interactie te gaan. Onze bekendheid in de regio is er sterk op vooruit gegaan.	Sociale media werkt met beeldmateriaal en video's. We raden dan ook aan om naar de toekomst meer en meer na te denken over sociale media gerichte tools om mee te werken. Bovendien kan je via sociale media ook leuke acties organiseren om meer bekendheid te creëren voor bepaalde acties. Wanneer campagnes op touw worden gezet door partnerorganisaties is het belangrijk dat dit wordt meegenomen en de kennis en ervaring hierrond wordt verruimd door de methodiekontwikkelaars.	/

2016 - GEN - Ondersteuning van of aanwezigheid op beurzen	**Operationele doelstelling:** AF GEN **Thema:** Themaoverschrijdend		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: In een regio met 35 gemeenten worden heel wat initiatieven genomen om de bevolking te informeren. Vaak is er ook aandacht voor gezondheid. Logo Zenneland ondersteunt waar haalbaar met materialen voor de partners, of is zelf aanwezig als er een specifieke focus is rond een thema. Iedere vraag wordt afgewogen ikv. relevantie, link met gezondheid, haalbaarheid en netwerkopportuniteiten. (omwille van de diversiteit/veelheid van de ondersteuningsmiddelen werden deze niet allemaal aangeduid bij de feedback. Alle mogelijke uitleenbare materialen zijn terug te vinden in de webshop op www.logozenneland.be)

Evaluatie: * We ondersteunden op De welzijnbeurs in Tervuren rond thema's SP en VB, de diabetesbeurs in Halle, ... * Logo Zenneland was aanwezig op De Seniorenbeurs in Roosdaal, de Gezondheidsbeurs in Halle, de seniorenbeurs in Sint-Pieters-Leeuw, de Jobbeurs in Affligem, weggeefbeurs in Roosdaal, de opvoedingsbrunch in het pajottenland, ... * Materialen die hier ter ondersteuning gebruikt werden zijn o.m. de actieve voedingsdriehoek, de gezonde budgetvriendelijke winkelkarren, Pluk de dag-boekjes, banners rond de thema's bewegen en water, de electrokoffer VB, enz.

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: * Preventie en gezondheidsbevordering krijgt aandacht op plaatsen waar sowieso veel mensen bij elkaar komen. * Met het aanbod van het Logo kunnen we in de meeste gevallen tegemoet komen aan de vraag van de lokale partners Hindernis: * Elke vraag is steeds een afwegen hoe groot de inspanning kan zijn vanuit het Logo. (Haalbaarheid, relevantie, link met onze thema's, ondersteunende bemanning, ...).	/	/

2016 - TO - Uitleen ondersteuningsmiddelen	**Operationele doelstelling:** AF GEN **Thema:** Themaoverschrijdend		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Onderwijs, Residentiële zorg- en welzijnssector, Vrije tijd, Werk	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: In een regio met 35 gemeenten worden heel wat initiatieven genomen om de bevolking te informeren en sensibiliseren. Logo Zenneland heeft een resem aan ondersteuningsmiddelen die partners in de regio gratis kunnen ontlenen om zelf mee aan de slag te gaan. In 2016 waren er 82 ontleningen. Uit te lenen materialen zijn: banners, tentoonstellingsmateriaal, spelen, gezondheidsrally, stappentellers, elektrokoffers, ...

Evaluatie: De uitleen verloopt vlot volgens vaste afspraken en een duidelijk uitleencontract met kort evaluatieformulier. Ter illustratie: Een overzicht van de uitgeleende materialen voor thema voeding en beweging en gezondheid & milieu kan je terugvinden bij documenten.

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterktes: * Rond verschillende thema's kunnen partners steeds terug voor degelijk, inhoudelijk kwaliteitsvol materiaal * Materialen worden gebruikt om de over te brengen boodschap visueel kracht bij te zetten. * Logo staat kort bij de lokale partners (ook letterlijk). * Er wordt ook vaak samen met de partner mee nagedacht welke ondesteuningsmiddelen extra kunnen bijdragen. Zo leren de partners nog meer materiaal kennen. Hindernis: * De online webshop kan qua toegankelijkheid beter (bv. zoekfunctie)	Blijven inzetten op creatieve communicatiedragers, zaken die in het oog springen. Een opvallende tentoonstelling, display, tent, gadget, spelvorm ... met een duidelijke korte boodschap zegt zoveel meer dan een klassieke poster of flyer.	/

2016 - TAD - Regionaal overleg Tabak, alcohol en drugs (HaVi)	**Operationele doelstelling:** AF GEN **Thema:** Alcohol, Drugs, Tabak		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: In het kader van het Vlaams Actieplan TAD, worden de opdrachten en verantwoordelijkheden van de Vlaamse actoren afgebakend. Ook op lokaal vlak (regio Halle/Vilvoorde > HaVi) maakt Logo Zenneland afspraken met de CGG's, de intergemeentelijke preventiewerkers en lokale preventiewerkers. 4x per jaar vindt er overleg en intervisie plaats waar ruimte is tot afstemming en mogelijkheden worden gezocht tot samenwerking. In gemeenten waar geen gemeentelijke of intergemeentelijke preventiewerkers zijn gebeurt de ondersteuning door het CGG. Ook bij de implementatie in de gemeenten/regio zelf versterken we elkaar door de nauwe samenwerking (bv. ikv. Werelddag tegen tabak, toneel 'adembenemend', studiedag Gamen, lokaal TADbeleid)

Evaluatie: De Havi-overlegmomenten 2016 zijn doorgegaaan op 14/3, 6/6, 20/9 en 13/12.

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: Door goede samenwerking en afstemming is er uitwisseling van kennis, wordt het bereik groter en versterken we elkaar als lokale partners. Hindernis: Het werkingsgebied van de partners (CGG's) valt niet volledig gelijk met dat van het Logo.	/	Blijven inzetten op het stimuleren van de samenwerking tussen de verschillende spelers in het veld ikv. Tabak, Alcohol en Drugs (en gamen)

Thema-gerichte acties en projecten

BEVOLKINGSONDERZOEKEN KANKEROPSPORING

2016 - BVOKA - Ben je tussen 56 en 75? - Dikkedarmkanker: De Pot Op!	**Operationele doelstelling:** AF BVOKA 1 **Thema:** BVO Dikkedarmkanker		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Groepen met lagere SES, Mannen, Vrouwen	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: De campagne rond Dikkedarmkanker heeft als doel de bekendheid van en de deelname aan het gratis Vlaams bevolkingsonderzoek te laten toenemen. We richten ons primair op mensen van 56 tot 75 jaar. Op andere leeftijden zetten we secundair in als adviseurs, ambassadeurs van het Vlaams bevolkingsonderzoek om hun vader/moeder/vriend tussen de 56 en 75 te overtuigen deel te nemen aan de test die ze in hun brievenbus ontvangen. De kernboodschap is: Doe de stoelgangtest als je deze ontvangt i.k.v. het Vlaams bevolkingsonderzoek, er is geen reden om niet deel te nemen. Dit alles onder de noemer: Dikkedarmkanker? De Pot Op! waarbij gemeentes de keuze hebben uit de formule Goud, Zilver of Brons. We zien deze extra insteek om de Vlaamse campagne en objectieve informatie ingang te laten vinden bij onze lokale partners, bij onze artsenkringen, bij onze gezonde gemeenten, ... De huidige ondersteuningsmiddelen zijn zeer informatief, maar blijken minder wervend en bieden eerder beperkte mogelijkheden tot engagement van onze partners (bv. ikv. gezonde gemeente). Het is dan ook van hen dat we de vraag kregen hier meer lokaal op in te zetten. De focus ligt met De Pot Op! bij deze gemeenten. Overal waar een actie is, zal de (gezonde) gemeente (en waar haalbaar) ook de artsenkring aanwezig zijn. Net zoals alle andere acties zijn de gemeentelijke gezondheidswerkgroepen en welzijnsraden dé kanalen geweest om deze actie ingang te laten vinden. Hierdoor namen meer dan de helft van onze gemeenten actief deel aan de actie: Dikkedarmkanker? De Pot Op!

Evaluatie: De actie gaat van start op 1 maart in Londerzeel, 5 maart: markt Liedekerke, 9 maart: markt Vilvoorde, 11 maart: markt Tervuren, 16 maart: markt Merchtem, 20 maart: markt Steenokkerzeel, 24 maart: markt Halle, 28 maart: markt Machelen. Op 25 april Exxon Mobile Machelen/Diegem. Op 29 april eindwerk VKO Opwijk ism Stop Darmkanker. Verder staat de promotiekiosk, het fotohoekje, gratis WC-papier, folders en meer motiverende activiteiten tijdens de maand maart in de gemeenten: Affligem, Bever, Grimbergen, Halle, Hoeilaart, Kapelle-op-den-Bos, Lennik, Liedekerke, Londerzeel, Machelen, Merchtem, Opwijk, Overijse, Pepingen, Roosdaal, Sint-Pieters-Leeuw, Steenokkerzeel, Ternat, Tervuren, Vilvoorde, Wemmel en Zaventem. Voor details per gemeente en beeldmateriaal: Zie opgeladen documenten.

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Op lokaal vlak ondervonden wij geen hindernissen, integendeel. Van voorbereiding tot einde project ondervonden wij een soepele samenwerking met de lokale besturen, scholen, artsen. De nood aan eenvoudige, sensibiliserende acties en materiaal werd beklemtoond. Afstemming met CvKO ivm de ontwikkelde materialen was nodig. Na een goede wisselwerking werd een compromis gevonden tussen de Vlaamse verwachtingen en de lokale noden. Samenwerking met verschillende settings bood ook een grote meerwaarde in dit project: Lokale besturen, Bedrijven, Zorg, Onderwijs brachten samen dezelfde boodschap. Dit was een succesvol Gezonde Gemeente verhaal.	Het is wachten op de nieuwe materialen in 2017. Tot zolang werkt Logo Zenneland in 2017 verder met de bestaande Vlaamse materialen aangevuld met het De Pot Op! materiaal.	Een duidelijk Vlaams kader is nodig. Er blijft echter ruimte nodig tot enige aanpassing of uitbreiding van de te dissemineren materialen om in te kunnen spelen op lokale noden of een meer actieve aanpak te organiseren.

2016 - BVOKA - Gemeentelijk acties en sensibiliatie i.k.v. bevolkingsonderzoek Borstkankeropsporing	**Operationele doelstelling:** AF BVOKA 2 **Thema:** BVO Borstkanker		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Groepen met lagere SES, Vrouwen tussen 50 en 69 jaar	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Tweejaarlijks wordt in elke gemeente het belang van borstkankeropsporing onder de aandacht gebracht. Verschillende methodieken en materialen worden voorgesteld.De gemeente maakt hieruit een keuze al naargelang de draagkracht van personeel en meewerkende organisaties. Voor 26 van onze 35 gemeenten is de komst van de mammobiel de kapstok voor acties. In de 9 andere gemeenten met erkende radiologen gebeurt de sensibilisering meer verspreid over het jaar. Zie 'BKO activiteiten 2016' voor acties per gemeente. In 2016 komen volgende gemeentes aan bod: Via Mammobiel: Tervuren, Kapelle-ODB, Pepingen, Linkebeek, Bever, Galmaarden, Gooik, Affligem, Sint-Genesius-Rode, Machelen, Zemst, Herne, Kraainem, Steenokkerzeel, Ternat, Sint-Pieters-Leeuw, Opwijk. Via een vaste medische eenheid: Grimbergen, Lennik, Liedekerke, Wemmel.

Evaluatie: De betrokken gemeenten werden op maat van hun noden en mogelijkheden ondersteund. Voor deze timing zie document 'Mammobiel2016'. Het CvKO lanceerde opnieuw het project Brief van de Huisarts. De timing is niet steeds gelijk aan de mammobieltiming. Er is nog geen evaluatie van deze tweede oproep. Voor algemene acties (folders, affiches,...) zie 'Meer info-documenten' per gemeente. De Radiologische Eenheid AZ Sint Maria Halle had een overleg met Logo op 8 december ivm profilering en toegankelijkheid van de Borstunit. Bedoeling is om de drempel naar het ziekenhuis te verkleinen. Dit is ook een vraag van de kansengroepen en artsen in Halle en omgeving. Verdere samenwerking wordt ingepland in 2017.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes: * de nieuwe rapporten 'incijfers'. * Er is veel interesse in preventie algemeen bij huisartsennetwerken. Oa. aan de Zenne (Halle en Sint-Pieters-Leeuw) Hindernissen: * Er is geen goede afstemming tussen de timing van de mammobiel en project Brief van de huisarts. Dit is echt noodzakelijk voor het warm maken van de huisartsen. Graag cijfers voor 2016.	Nieuwe ondersteuningsmiddelen die op komst zijn 2017 zijn zeer welkom!	Betere afstemming in timing bij de implementatie van verschillende acties (waarbij Logo geen impact heeft op de timing), bv. komst Mammobiel en brief van de Huisarts.

2016 - BVOKA - Sensibilisatie bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker	**Operationele doelstelling:** AF BVOKA 1 **Thema:** BVO Baarmoederhalskanker		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Groepen met lagere SES, Vrouwen	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: * De gemeentes en huisartsenkringen werden in het voorjaar op de hoogte gebracht van de mogelijke communicatie rond BHK, zodat hier in mei extra kon worden op ingezet. * Sensibilisering van baarmoederhalskankeropsporing behoort sinds april 2014 tot de officiële taak van de Logo's. Op dit ogenblik is er zijn er slechts beperkte materialen en methodieken beschikbaar ter ondersteuning van de lokale besturen. Logo investeert in deze preventie het minste van de drie BVO's omdat de deelname voor BMHK zeer goed is; van alle Logo's hebben we de hoogste deelnamegraad: 63.2 %. Het Vlaamse streefdoel tegen 2020 is 65 % Reden van dit goed resultaat: de provincie Vlaams-Brabant heeft het uitstrijkje jarenlang gepromoot. We voorzien de gemeenten van persteksten nav. de aandachtsmaand mei. * Voor meer zicht op vragen/acties binnen onze 35 lokale besturen zie 'meer info - documenten'.			
Evaluatie: * Galmaarden, Steenokkerzeel, Zaventem en Zemst vroegen extra folders en affiches. Affligem, Galmaarden en Gooik plaatsten de banner. Overijse en Zaventem vroegen een gemeenterapport. Gooik organiseerde een sprekersavond. * Met CvKO werd overlegd hoe we het project 'baarmoederhalskanker' van VIVA/SVV kunnen verspreiden. Voor onze regio is Machelen kandidaat. Een eerste overleg ging door in Machelen op 22/9/16 http://www.viva-svv.be/322/activiteiten/gezondheid/pages/zet-je-schouders-onder-een-project-over-baarmoederhalskanker.aspx. VIVA/SVV heeft 1 elektrokoffer voor elke provincie. Logo Zenneland heeft de koffer een eerste maal gebruikt op een sprekersavond met Dr. De Pever in Gooik (Femma Oetingen).			
Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**	
Sterktes: de toegankelijke spreker (huisarts) ontlokt altijd een goed debat. Site van het bevolkingsonderzoek is zeer betrouwbare bron van informatie. Hier wordt vaak naar verwezen. Hindernissen: Sprekersavonden (Femma Oetingen) hebben weinig succes als ze niet onderdeel zijn van een groter geheel (beurs) of gecombineerd met iets aantrekkelijker onderwerp (koken, lingerie, filmavond,....). We streven ernaar om nog meer de 8 en 20 deelnemers-norm te behalen.	Leeftijdsoverschrijdende communicatie....puber/jongvolwassene/senior. Logo Zenneland plant een campagne in 2017 ism CvKO/VIVASVV.	/	

2016 - BVOKA - Afstemming ikv. noden en kansen voor nieuwe methodieken en materialen	**Operationele doelstelling:** AF BVOKA 3 **Thema:** BVO Baarmoederhalskanker, BVO Borstkanker, BVO Dikkedarmkanker		
Resultaatgebied: Aanbod van informatie, documentatie en advies	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Logo Zenneland ervaart verschillende noden i.k.v. de opdrachten die het heeft i.v.m. de Vlaamse bevolkingsonderzoeken. De ervaringen worden gedeeld op overlegmomenten met andere Logo's en het CvKO als partnerorganisatie Daarnaast is er tussentijdse afstemming en samenwerking met het CvKO i.k.v. lokale/regionale communicatie rond de bevolkingsonderzoeken.			
Evaluatie: * Logo Zenneland nam deel aan de structurele overlegmomenten met het CvKO * Logo Zenneland stemde af het CvKO i.k.v. lokale noden: O.a. bij de uitbouw van de lesgeverspool en de inhoudelijke afstemming bij de voorbereiding van de actiemaand Dikkedarmkanker (maart 2016 met de slogan: Dikkedarmkanker: De Pot Op!) * Logo Zenneland heeft contact met de verschillende screeningscentra voor de afstemming en het doorgeven van lokale noden i.k.v. de mammobiel-kalender (in 2/3e van onze regio). * Afstemming met VIVA/SVV: Vlaams project om moeilijke doelgroepen te bereiken rond baarmoederhalskanker. Oa. aanmaak van 5 elektrokoffers BMHK ism CvKO (op basis van demo's mammobox e.a. materialen bij Logo Zenneland) In onze regio: Gemeente Machelen ism Centrum Basiseducatie op suggestie van Logo Zenneland.			
Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**	
Sterkte: * Er is openheid en bekommernis vanuit het CvKO om ook lokale initiatieven zoveel mogelijk kansen te geven. Hindernis: * Bij vragen rond lokale aanpassing om disseminatie te bevorderen is de procedure tot afstemming vrij lang, waardoor de realiteit soms sneller is dan het verwachte advies.	De materialen krijgen in 2017 voor alle bevolkingsonderzoeken een nieuw beeld. De nieuwe dragers (als filmpjes) slaan aan. Meer alternatieven voor folders/posters zijn een goede tendens.	Het verdeelsysteem naar de Logo's loopt soms nog mank. Hier zou gezocht kunnen worden welke opties er zijn om dit meer efficiënt te laten lopen (bv. rechtstreekse zending naar elk Logo apart).	

GEZONDHEID & MILIEU

2015 - 2016 - GM - 'ZIEZO! ... Handig boekje over gezond wonen'	**Operationele doelstelling:** AF GM BI 1 **Thema:** Gezondheid en Milieu		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Groepen met lagere SES	**Setting/context:** Thuismilieu	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: De Vlaams-Brabantse Logo's werkten mee aan het ontwikkelen van een brochure over het thema 'gezond wonen' ter ondersteuning van de sociale huisvestingsmaatschappijen en verhuurkantoren in Vlaams-Brabant, i.s.m. de provincie Vlaams-Brabant. De inhoud werd aangeleverd door de Logo's. Acht thema's komen aan bod. Ventileren en verluchten, vocht en schimmel, stof en huisstofmijt, schoonmaken en productgebruik, passief roken, ongedierte/ onkruid en gebruik van bestrijdingsmiddelen/ verwarmen en CO, en water. De brochure dient ter ondersteuning van de SHM's en SVK's om gesprekken met bewoners aan te gaan.			
Evaluatie: De brochure werd bekend gemaakt via een persbericht, 25.000 exemplaren werden gedrukt, en de brochure werd verdeeld over alle SHM's en SVK's in de provincie Vlaams-Brabant. Waarschijnlijk zal de brochure deel uitmaken van het pakket dat elke nieuwe huurder ontvangt van zijn SHM of SVK.			
Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**	
Sterkte: *De bestaande Vlaamse inhoud en beelden werden overgenomen voor een Provinciaal project. Dit zorgt voor herkenning en afstemming wanneer de materialen samen zullen worden gebruikt. * Goed samenwerking tussen Provincie en Vlaams-Brabantse Logo's onderling.	/	/	

2015 - 2016 - GM - Gezond binnenmilieu op school: Lekker Fris & air@school (schooljaar 2015-2016)	**Operationele doelstelling:** AF GM BI 2 **Thema:** Gezondheid en Milieu		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Kinderen 12 tot 18 jarigen, Kinderen 6 tot 12 jarigen	**Setting/context:** Onderwijs	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Stimuleren van de basis- en secundaire scholen in de regio om deel te nemen aan het project Lekker Fris of Air@School, via nieuwsflashes en via voorstelling op CLB-overleg, het opvolgen van inschrijvingen en het verspreiden van de materialen. Lokale besturen die CO2-meters aankochten worden hierbij betrokken. Air@school zet secundaire scholen aan te werken aan gezonde binnenlucht in de klas a.d.h.v. een DVD, toolkit en poster. Meer info op www.airatschool.be. Meer info over Lekker Fris op www.lekkerfris.be			
Evaluatie: Logo Zenneland maakt elk jaar deze projecten bekend via het algemeen scholenaanbod bij de start van het schooljaar. Voor het schooljaar 2015-2016 namen 3 scholen (met in totaal 13 klassen) deel aan het project air@school en 4 scholen (met in totaal 18 klassen) deel aan het project Lekker Fris.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Aangezien de projecten al verschillende jaren na elkaar in dezelfde vorm worden aangeboden, is het geen evidentie om scholen blijvend te overtuigen in te stappen in deze projecten.		Nood aan vernieuwing, actualisering van de ondersteuningsmiddelen en de omkadering van de projecten.	/

2015 - 2016 - GM - Gezondheid en mobiliteit	**Operationele doelstelling:** AF GM Verkeer **Thema:** Gezondheid en Milieu		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Logo Zenneland wil op lokaal niveau werken aan bewustmaking van de gezondheidseffecten van verkeer. Momenteel gebeurt dit nog verkennend, wordt informatie uitgestuurd via nieuwsflashes en worden relevante berichten gedeeld via o.a. sociale media. Op vraag van lokale partners kan ook op maat worden bekeken hoe er ondersteuning kan worden geboden. O.a. via een interactieve workshop 'Gezond Onderweg'. Er is ook uitleenmateriaal als infobanners en een elektrokoffer ter beschikking.			
Evaluatie: In september 2015 werd een nieuwsflash uitgestuurd. 18 oktober 2016 werd in Zemst de interactieve workshop Gezond Onderweg georganiseerd op een open milieuraad, samen met de welzijnsraad.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Er is heel wat algemene interesse voor deze thematiek. Om hier concreet lokaal mee aan de slag te gaan is niet altijd evident.		Meer concreet bruikbare ondersteuningsmiddelen zouden nuttig zijn.	Afstemming met alle andere actoren die eveneens werken rond de link gezondheid/duurzaamheid/mobiliteit

2016 - GM - Actieweek 'Gezond binnen'	**Operationele doelstelling:** AF GM BI 1 **Thema:** Gezondheid en Milieu, Tabak		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Groepen met lagere SES, Rokers, Senioren, Zwangere vrouwen en/of partner	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Onderwijs, Thuismilieu	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Logo Zenneland lanceert de derde actieweek 'Gezond Binnen: Woon gezond, samen naar een rookvrij huis!' (van 14 tot 18 november 2016) met als thema 'Passief roken'. We maken het Vlaamse aanbod bekend en organiseren 3 vormingsmomenten over 'Motiverende gesprekstechnieken rond Passief Roken' i.s.w. met CGG Ahasverus.			
Evaluatie: Het Vlaamse aanbod en de vormingsmomenten werd bekend gemaakt via mail en/ of lokaal overleg bij lokale besturen, huisartsen, gynaecologen, pediaters, vroedvrouwen, ziekenhuizen, kinderopvanginitiatieven, consultatiebureaus van Kind en Gezond, en CLB's. Van de 3 vormingsmomenten werden 2 vormingen (14/10 in Zaventem; 21/10 in Asse) geannuleerd door een gebrek aan inschrijvingen. In Halle (7/11) waren er 10 inschrijvingen waarvan uiteindelijk 5 mensen deelnamen. Geïnteresseerden waren o.a. onthaalouders en kinderopvanginitiatieven, lokale besturen, het CAW, tabakologen, woonbegeleiders, huisartsen, psychologen, CLB, medewerkers. Een samenvatting van de evaluatieformulieren van de vormingsmomenten zijn te vinden bij de opgeladen documenten.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: Er zijn heel wat praktisch tips, concrete voorbeelden van gesprekken en weerstand, om een gesprek met een patiënt/ cliënt aan te vatten. Ook de kennis over passief roken kan via deze nieuwe campagne verhoogd worden. Hindernis: De basis gesprekstechnieken zijn niet voldoende en omschrijft men als te vlak, een diepere ingang in motiverende gespreksvoering is gewenst.		Toeleiden naar een aanvullende cursus/ informatie over motiverende gespreksvoering.	Samenwerken lokaal met bijvoorbeeld het Centrum Geestelijke Gezondheid of andere lokale partners met expertise in motiverende gespreksvoering biedt een grote meerwaarde.

2016 - GM - (Verkennende) samenwerking met SHM's en SVK's	**Operationele doelstelling:** AF GM BI 1 **Thema:** Gezondheid en Milieu		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Groepen met lagere SES	**Setting/context:** Thuismilieu	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Ondersteuning van sociale verhuurkantoren en sociale huisvestingsmaatschappijen bij het informeren en sensibiliseren van de bewoners over de problematiek rond Gezond Wonen, meer bepaald de problemen en het remediëren van vocht en schimmel. Begin 2016 ontvingen de SHM's en SVK's de nieuwe ZIEZO brochure 'Handig boekje over Gezond Wonen'. Een eerste overleg met SHM Providentia ging door (20 januari 2016) wat aanleiding gaf tot sensibiliserende en informerende acties (banners werden ontleend, affiches opgehangen, infofiches verdeeld). Naar aanleiding van specifieke initiatieven van de SHM zijn er eerste stappen gezet naar afstemming en samenwerking.			
Evaluatie: Een eerste kennismaking met de SHM 'Elk zijn huis' was mogelijk naar aanleiding van de demowoning 'Energiezuinig en Gezond Wonen' in Tervuren. Een eerste kennismaking met de SHM 'Inter-Vilvoordse' was mogelijk op de 'Dag van de Sociale Huurder' (08 oktober 2016) in Vilvoorde waar de ZIEZO brochure toegelicht werd door de mmk aan de huurders van de SHM.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterktes: Sociale huisvestingsmaatschappijen wensen in te zetten op preventie en zijn in die zin geïnteresseerd om te werken rond het thema Binnenmilieu (meer bepaald vocht en schimmel). Interessant is ook om gelijktijdig met grote renovatieprojecten een sensibiliserende campagne te voeren om het gedrag van de bewoners aan te pakken. Zwakte: Huurders worden niet benaderd op individueel niveau. Er wordt gewerkt via algemene communicatie (banners, infopancartes, infobladen, ...) of acties zoals de 'Dag van de Sociale Huurder', een demowoning.		/	Betrokkenheid van partners als buurtwerking, OCMW, CAW... is een meerwaarde om via een integrale aanpak aan de problematiek Vocht en Schimmel te werken.

2016 - GM - Binnen roken is nooit oké	**Operationele doelstelling:** AF GM BI 1 **Thema:** Gezondheid en Milieu		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Rokers, Zwangere vrouwen en/of partner	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Thuismilieu	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: De campagne 'Binnen roken is nooit oké' - een campagne van Kom op tegen Kanker in samenwerking met VIGeZ - wil rokende ouders ertoe aanzetten om niet meer in huis en in de auto te roken. Zo krijgen kinderen waar ze recht op hebben: opgroeien in een rookvrije thuis. De campagne omvat een affiche, folder en website (http://www.nooitbinnenroken.be/). Dit project zal aanleiding geven tot de actieweek gezond binnen 2016 waarin het thema passief roken aan bod zal komen. Logo Zenneland maakte de campagne bekend in januari 2016 via nieuwsbrieven naar huisartsen, vroedvrouwen, apothekers en lokale besturen en via social media. (cfr opgeladen documenten)

Evaluatie: De materialen werden bekendgemaakt via verschillende kanalen. Vanuit de OCMW's reageerden 2 partners, waarvan 1 OCMW affiches en folders heeft besteld.

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: Samenwerking tussen KOTK, VIGeZ en de Logo's. KOTK richtte zich rechtstreeks naar de einddoelgroep via TV spots, een website, affiches en folders. VIGeZ en de Vlaamse Logo's richtten zich naar zorgverleners en andere intermediairs. Hindernis: Krappe timing. De campagne zou lopen tijdens de maand januari. Maar het persbericht werd pas verstuurd op 11 januari. Dat maakte lokale besturen ook niet mogelijk om tijdig hierover te publiceren in hun lokaal infoblad.	/	* Bij samenwerking met grotere organisaties als KOTK, meer afstemming ivm de communicatie. * Zichtbaarheid van partnership tussen de verschillende organisaties verhogen.

2016 - GM - Gezond Wonen (met specifieke aandacht voor kwetsbare groepen)	**Operationele doelstelling:** AF GM BI 1 **Thema:** Gezondheid en Milieu		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Groepen met lagere SES	**Setting/context:** Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt het hele jaar door interactieve workshops en infosessies rond het thema Gezond Wonen, op vraag en georganiseerd door lokale partners. Dit gebeurt op maat van kwetsbare groepen. De inhoud omvat deelaspecten van het thema, zoals 'Ventileren en verluchten', 'Vocht en schimmel', 'CO', 'Gebruik van huishoudproducten' enz. In 2016 ondersteunden we 5 workshops rond Gezond Wonen, op maat van deze specifieke doelgroep.

Evaluatie: In 2016 werden volgende workshops ondersteund: Een interactieve workshop i.s.m. gemeente en OCMW van Londerzeel voor de doelgroep lagere SES (26 januari 2016). Een interactieve workshop i.s.m. het CBE Vilvoorde (01 februari 2016). Twee interactieve workshops i.s.m. het agentschap integratie en inburgering voor een vrouwengroep in Drogenbos (22 februari en 21 maart 2016). Een interactieve workshop i.s.m. RISO Vlaams-Brabant in Vilvoorde (samenlevingsopbouw Broek)(19 april 2016).

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: Het hebben van de inhoudelijke expertise als mmk bij het Logo biedt een meerwaarde bij het geven van de workshops of het ondersteunen van anderen die met de materialen aan de slag gaan. * Er is veel ondersteunend materiaal ter beschikking, waarmee de partners ook zelf aan da slag kunnen gaan, o.a. in centrum basiseducatie. Hindernissen: * Een goede opkomst verzekeren bij kwetsbare doelgroepen is geen evidentie.	Anderstalige folders en infofiches.	Werken met een tussenpersoon, die als vertrouwenspersoon (en tolk) optreedt en die zich tegelijkertijd inwerkt in het thema is een pluspunt. Een drempel is dat er vanuit het Logo gewerkt wordt vanuit het Nederlands en de MMK geen rechtstreeks lokaal aanspreekpunt is voor de mensen. De moeilijkheid bij een de opbouwwerker, lokale ambtenaar, ... is dat hij/zij zich waarschijnlijk niet volledig zullen inwerken in het thema. Leerkrachten van het CBE slaan die brug wél (dichtbij, inwerking, goede aanpak, ...), daar is een tussenpersoon niet nodig.

2016 - GM - Gezonde kamptips voor jeugdverenigingen	**Operationele doelstelling:** AF GM BU BIO 1 **Thema:** Gezondheid en Milieu		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Jongeren, Kinderen 6 tot 12 jarigen	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Een lokaal bestuur (de jeugddienst, jeugdconsulente, jeugdambtenaar) kan de jeugdverenigingen ondersteunen met een vorming 'Gezond Buiten'. Jaarlijks organiseren zij voor kampleiders een vorming om voorbereid op kamp te vertrekken. Met een quiz, korte filmpjes en tips, komen de onderwerpen 'Teken', 'Hitte en Ozon' en 'Reuzenberenklauw' aan bod. De vorming is op maat van de jeugdbewegingen en geschikt voor elke kampleiding. Elke vereniging krijgt per thema een steekkaart 'Eerste hulp bij ...' te bewaren in de EHBO-koffer op kamp. Ook de 'Brief aan de ouders - melding tekenbeet', te gebruiken om ouders te berichten over een tekenbeet bij hun kinderen. Voor meer info over deze materialen, zie 'eigen ondersteuningsmiddelen' of op de website van Logo Zenneland.

Evaluatie: De steekkaarten en 'Brief aan de ouder' werden intern en bij de jeugdconsulente van Ternat afgetoets. De vorming werd gegeven op 4 juli 2016, aan een 10-tal kampleiders van verschillende jeugdverenigingen in Ternat (evaluatie zie 'meer info - documenten'). De materialen zullen door hen worden uitgetest tijdens de zomerkampen van 2016. Na de zomer zullen we de jeugdverenigingen van Ternat bevragen over deze materialen via de jeugdraad en per mail. In het najaar 2016 – begin 2017 plannen we reflectiegroepen (6 oktober is een overleg gepland met 8 jeugddiensten van de regio Asse) om het idee van de vorming, de steekkaarten en de brief aan de ouders voor te leggen en verder te verfijnen. De steekkaarten en brief aan de ouders (ontworpen om ook informatie te kunnen verschaffen aan de behandelde arts) kunnen we ook laten evalueren door huisartsen.

Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Vanuit de ervaring en evaluatie tot hiertoe: * Sterktes: Een kant-en-klare vorming waarbij de voordrachthouder zelf niet veel uitleg hoeft te geven, daarvoor zijn er heldere en verduidelijkende filmpjes. Daarom kan deze vorming gemakkelijk door een jeugdconsulent zelf gegeven worden. De quiz wordt als leuk ervaren en is een goede opener voor de voordracht. De 'Brief aan de ouders' speelt in op het gebrek aan (systematische) communicatie tussen kampbegeleiders en ouders bij een tekenbeet. * Hindernis: De duur van de vorming (1 uur) wordt als té lang ervaren door de jongeren. Mei is te laat om een vorming in te plannen, beter is januari - februari. Er bestaat verwarring rond een aantal boodschappen duidelijkheid vragen: °Tegenstrijdige adviezen rond het al dan niet draaien bij het verwijderen van een teek, afhankelijk van de verwijderingsmethode. °Verwarring tussen de Reuzenberenklauw en de Gewone berenklauw door de term 'Berenklauw' tout court te gebruiken.	Aanvullende thema's kunnen in deze vorming opgenomen worden. Denk maar aan 'stoken buiten', 'muggen', 'vliegen'.	* Systematische registratie, melding en opvolging van een tekenbeet is er niet. Jeugdverenigingen kan men daarin ondersteunen en sensibiliseren. Ook het melden van Reuzenberenklauw kan aangemoedigd worden. * Rond teken is er op korte termijn duidelijkheid nodig over de inhoudelijke boodschappen.

2016 - GM - Gezondheidsrisico's asbest: nodenbevraging bij lokale besturen.	**Operationele doelstelling:** AF GM BI 1, AF GM BU FY 1 **Thema:** Gezondheid en Milieu		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Thuismilieu	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Bevraging netwerkpartners (milieuambtenaren, wooninfopunten, lokale contactpersonen) met als centrale vraagstelling "Rekening houdend met de bestaande ondersteuningsmiddelen, zijn er bijkomende of specifieke noden om te sensibiliseren/ informeren over gezondheidsrisico's van asbest". Een bevraging werd per mail uitgestuurd en kon worden ingevuld t.e.m. 30 april 2016. Een rapport van de resultaten bij 'meer info'. De resultaten werden in het najaar gecommuniceerd naar de milieu- en huisvestingsdiensten van de lokale besturen.

Evaluatie: Aantal respondenten die de bevraging beantwoordden: 53 lokale actoren, * waarvan 25 uit de regio Leuven en 28 uit de regio Halle-Vilvoorde. * waarvan 30 milieuambtenaren, 12 welzijnsambtenaren, 5 gezondheidsambtenaren, 2 technisch adviseurs, 2 andere en 2 Onbekend. Op basis van de antwoorden volgen mogelijk nieuwe initiatieven.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: 28 van de 35 gemeenten in onze regio beantwoordden onze bevraging.	Meer dan de helft van de respondenten (62% van de milieuambtenaren) geeft aan nood te hebben aan bijkomende ondersteuningsmiddelen (een voorbeeldartikel, een FAQ-lijst, een asbestkoffer met asbesthoudend materiaal, een voorbeeldbrief, audiovisueel materiaal of vormingen voor professionelen en de einddoelgroep.	/

2016 - GM - Advisering bij vragen en klachten omtrent milieugerelateerde gezondheidsrisico's in het BINNENmilieu	**Operationele doelstelling:** AF GM B, AF GM BI 1, AF GM BI 3 **Thema:** Gezondheid en Milieu		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Thuismilieu	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: In kader van het Vlaams Binnenmilieubesluit adviseert de medisch milieukundige preventieorganisaties, lokale besturen, artsen, of rechtstreeks burgers omtrent milieufactoren die van invloed kunnen zijn op de gezondheid in het binnenmilieu. Wanneer er een gemotiveerde aanvraag wordt gestuurd, kan hier mogelijk een woningonderzoek volgen. De opvolging van de vragen en klachten gebeurt in nauwe afstemming met dienst Preventie Vlaams-Brabant. Het gedetailleerd bereik is terug te vinden onder 'verslagen' in het ingediende rapport 'vragen en klachten', (is m.a.w. dus niet in deze projectbeschrijving opgenomen), algemeen bereik: zie vak evaluatie.

Evaluatie: In 2016 werd voor binnenmilieuproblemen het volgende ondernomen in de regio Logo Zenneland: - Binnenmilieu vragen van burgers: 23. - Binnenmilieu vragen van lokale actoren: 17. - Binnenmilieudossiers: 2 waarvan voor 2 een plaatsbezoek nodig was. Een volledig overzicht is terug te vinden in de ingediende verslagen.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * Ondersteuning bij specifieke vragen kan ook aanleiding geven tot een verdere vertrouwensbasis voor een duurzame samenwerking. * Zicht krijgen en houden op lokale problematieken. Hindernissen: * Bij vragen van burgers zijn de verwachtingen soms hoger dan wat in Vlaanderen wordt aangeboden als dienstverlening. Voornamelijk bij mensen uit de rand die worden doorgestuurd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (waar de dienstverlening anders geregeld is). * Burgers komen na omzwervingen bij ons terecht en zijn vaak niet meer bereid om de adviezen op te nemen, zeker in geval van huurder/verhuurder conflictsituaties.	/	Overleg met Wonen-Vlaanderen om aansluiting te zoeken bij hun checklist en vochtproblematieken (incl. schimmelproblemen), waar gezondheid niet echt wordt opgenomen (wel de aanwezigheid van schimmel, maar niet als doorwegende factor).

2016 - GM - Advisering bij vragen en klachten omtrent milieugerelateerde gezondheidsrisico's in het BUITENmilieu	**Operationele doelstelling:** AF GM B, AF GM BU BIO 1, AF GM BU CH 1, AF GM BU FY 1, AF GM BU FY 2 **Thema:** Gezondheid en Milieu		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Thuismilieu	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Binnen de Logo-werking voert de medisch milieukundige een eerstelijnsfunctie uit. Hierbij worden preventieorganisaties, lokale besturen, artsen, of rechtstreeks burgers geïnformeerd en geadviseerd omtrent buitenmilieufactoren die van invloed kunnen zijn op de gezondheid. De opvolging van de vragen en klachten gebeurt in nauwe afstemming met team Preventie Gezondheid&Milieu van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Het gedetailleerd bereik is terug te vinden onder 'verslagen' in het ingediende rapport 'vragen en klachten', (is m.a.w. dus niet in deze projectbeschrijving opgenomen), algemeen bereik: zie vak evaluatie.

Evaluatie: In 2016 werd voor buitenmilieuproblemen het volgende ondernomen in de regio Logo Zenneland: - Buitenmilieu vragen van burgers: 3 - Buitenmilieu vragen van lokale actoren: 5. Een volledig overzicht is terug te vinden in de verslagen.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * Ondersteuning bij specifieke vragen kan ook aanleiding geven tot een verdere vertrouwensbasis voor een duurzame samenwerking. * Zicht krijgen en houden op lokale problematieken.	/	De rol van de medisch milieukundige biedt lokaal zeker een meerwaarde. Vooral op vlak van manier van communiceren rond gezondheid&milieu en kaderen van het gezondheidsrisico op basis van bestaande informatie (o.a. door Vlaanderen). Verdere uitklaring, afstemming en duidelijkheid hierover kan nuttig zijn.

2016 - GM - Ondersteuning bij lokale milieugezondheidskundige hotspots en risicoanalyse	**Operationele doelstelling:** AF GM BI 1, AF GM BU BIO 1, AF GM BU CH 1, AF GM BU FY 1 **Thema:** Gezondheid en Milieu		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Kinderen	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Thuismilieu	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Een hotspot is een afgegrensd gebied waar er grote ongerustheid en/of hinder is rond mogelijke (lokale) blootstelling aan milieufactoren, of waar een nadelige invloed van het milieu op de gezondheid verwacht wordt naar aanleiding van afwijkende milieumetingen of gezondheidsgegevens. De medisch milieukundige bij het Logo ondersteunt als volgt: vermijdbare ongerustheid voorkomen door ondersteuning te bieden bij communicatie; opvangen en opvolgen van signalen in het lokaal netwerk, om de mogelijke aanwezigheid van milieugezondheidskundige hotspots te identificeren; het lokaal netwerk onderhouden en verder uitbouwen waar nodig; kennis hebben van methodes voor risicoanalyse, (on)aanvaardbaarheid van risico's en risicocommunicatie. In 2016 werd in twee specifieke cases ondersteuning geboden vanuit het Logo.

Evaluatie: Er waren twee cases (cfr bereik/adoptie) * Een case waar verhoogde binnenmilieuwaarden werden gemeten in een aantal huizen in een gebied met zware historische bodemverontreiniging. * Een case waar buurtbewoners geurhinder ondervinden van een nabijgelegen asfaltproductiecentrale. Een inschatting van de mogelijke gezondheidsrisico's werd aan d MMK bij het Logo gevraagd. DHet Logo volgt dit samen met het agentschap Zorg en Gezondheid op en treedt als lokaal aanspreekpunt op om milieugezondheidskundige vragen te beantwoorden. De afstemming gebeurt vooral met de gemeentelijke milieudienst.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: Vaak wordt de aanwezigheid van het Vlaams agentschap Zorg & Gezondheid bij lokaal overleg verwacht om gezondheidsrisico's bij lokale ongerustheid door milieu toe te lichten. De aanwezigheid van de medisch milieukundige die deze taak regionaal kan opnemen is hierin een meerwaarde. Hindernis: Lokaal begrijpt men niet steeds dat het niet aan het Vlaams Agentschap is om lokaal de gezondheidsrisico's toe te lichten. Dit kan bij lokale partners leiden tot een verkeerde perceptie over de Vlaamse administratie, die we als Logo zoveel mogelijk objectiveren.	Het kan handig zijn om te beschikken over een presentatie over de hotspotwerking (taken, verantwoordelijkheden) van het Agentschap, waar ook de taken en verantwoordelijkheden van de medisch milieukundigen in worden toegelicht. Zo kunnen de mmk's bij de Logo's hier steeds op kunnen terug vallen als leidraad voor henzelf, maar ook als toelichtingsinstrument voor de lokale besturen zodat de verwachtingen indien nodig bijgesteld kunnen worden.	Toelichting bij lokale besturen van de hotspotwerking Agentschap/mmk (zie hierboven).

INFECTIEZIEKTEN EN VACCINATIE

2015 - IV - Regionaal overleg vaccinaties bij asielzoekers	**Operationele doelstelling:** AF IV 2 **Thema:** Infectieziekten en vaccinaties		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Kinderen 0 tot 3 jarigen, Kinderen 12 tot 18 jarigen, Kinderen 3 tot 6 jarigen, Kinderen 6 tot 12 jarigen, Volwassenen	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Onderwijs	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Elk Logo kreeg van de Vlaamse overheid de opdracht om in het kader van deze problematiek een overlegtafel te organiseren voor zowel vaccinatoren als de opvangcentra in de regio. Vanuit Logo Zenneland organiseren we twee regionale overlegmomenten (1 februari Halle en 4 februari Vilvoorde) met als doel duidelijke afspraken te maken voor een efficiënte regionale vaccinatie en registratie en het aangeven van bijkomende noden en mogelijke knelpunten. (Zie meer info - documenten voor de gebruikte voorstelling)			
Evaluatie: Op beide overlegmomenten waren vertegenwoordigers van verschillende doelgroepen uitgenodigd; zowel vaccinatoren (K&G, CLB, artsenkringen, ZH) als opvanginitiatieven (Fedasil, Rode Kruis, lokale opvang LOI) waren aanwezig. Op 1 februari waren er 30 personen aanwezig, op 4 februari 34 personen, alsook ook beide overlegmomenten 3 teamleden van Logo Zenneland. Alle informatie en achtergrond voor deze regio werd verzameld op www.logozenneland.be/vaccinatie-asielzoekers (Zie meer info - documenten voor het volledige verslag)			

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
* Hindernissen: op Vlaams vlak was de afstemming nog niet optimaal wat zijn weerslag had op onduidelijkheid op lokaal niveau. * Sterktes: leidraad was goede basis om van te starten en goede inschatting om logo netwerk te gebruiken. * Zie ook 'vragen en signalen' aan het Agentschap in het verslag (zie meer info - documenten)	* Vertalingen op maat van de einddoelgroep; deze beschikbaar maken tijdens de gevraagde overlegmomenten.	* Logo's worden betrokken in een klein aspect van het hele traject, daarom zou het goed zijn om het voor- en natraject ook te verduidelijken. * Snellere opvolging op Vlaams vlak om snel naar lokale partners die veel betrokkenheid toonden te communiceren. * De aanwezigheid van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid op het lokaal overleg zou een meerwaarde geweest zijn om dingen te verduidelijken of te bevestigen. * Afspraken op lokaal niveau zijn geen garantie voor afspraken op macroniveau. * Afspraken op macroniveau die impact hebben op lokaal niveau rechtstreeks naar de Logo's communiceren.

2016 - IV - Europese Vaccinatieweek	**Operationele doelstelling:** AF IV 3 **Thema:** Infectieziekten en vaccinaties		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Volwassenen	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: De Europese Vaccinatieweek staat in teken van mazelen bij volwassen. De verspreiding van de materialen gebeurt via de lokale besturen en apothekers.			
Evaluatie: Mail naar Lokale Besturen met artikel voor infoblad. Affiches en flyers ter beschikking gesteld van de LB begin april. Affiches en flyers verspreid naar apothekers begin maart (via pakket BAF)			

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
De disseminatierol van de Logo's is heel beperkt, gezien deze campagne ook steeds vaker via Vlaamse communicatiekanalen (media) wordt bekend gemaakt.	Graag nieuw thema voor de komende jaren.	Duidelijkheid over het thema, de beschikbare materialen en de verwachtingen tov. de Logo's ten laatste midden februari. Op die manier kan de disseminatie, de communicatie en de betrokkenheid van de partners degelijk worden voorbereid.

2016 - IV - Vlaamse griepcampagne	**Operationele doelstelling:** AF IV 1 **Thema:** Infectieziekten en vaccinaties		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Senioren, Zwangere vrouwen en/of partner	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Residentiële zorg- en welzijnssector	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Naar jaarlijkse gewoonte worden in het najaar materialen i.k.v. de Vlaamse Griepcampagne gedissemineerd naar verschillende doelgroepen met als doel te sensibiliseren en de vaccinatiegraad te verhogen. Er wordt opnieuw ingezet om lokale besturen te motiveren om een brief te verzenden naar alle 65+ jarigen. Persartikel, brief 65+ jarigen en motivatiebrief werden per mail verzonden naar alle lokale besturen in de zomer. Materiaal (affiches en folders) werden verdeeld naar alle lokale besturen, gezinszorg, thuiszorg, kansenarmenorganisaties, huisartsen, gynaecologen, LMN en SEL. Naar de gynaecologen werden er ook folders 'zwangerschap en vaccinatie' toegevoegd. Voor gezondheidswerkers werd er door het Agentschap ander materiaal ontwikkeld en door henzelf verzonden. Sommige partners nemen extra initiatieven om het belang van griepvaccinatie in de kijker te zetten. De artsenkring Halle en Omgeving organiseert bv. een prikactie.			
Evaluatie: *Logo Zenneland ondersteunt de prikactie van de artsenkring Halle en omgeving. *Woonzorgcentrum Henri Vander Stokken leent een deel van de vaccinatietentoonstelling uit en elektrokoffers rond vaccinatie en griep. *Woonzorgcentrum Sint-Carolus ontleende een banner griep. *In vier faciliteitengemeenten wordt ingezet op de Vlaamse griepcampagne a.d.h.v. aangepaste ondersteuningsmiddelen (Zie project LB - 2016 - Afstemming en samenwerking met de faciliteitengemeenten)			

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: Jaarlijks terugkerend thema dat herkenbaar is. Hindernissen: Late doorstroom van ondersteuningsmiddelen Vlaams > Regionaal.	/	Graag meer en sneller duidelijkheid over het beeld en de klemtoon naar wie en welke materialen naar welke doelgroep verspreid moeten worden. Dit is nodig om de disseminatie en communicatie op een goede manier te kunnen voorbereiden, of om extra initiatieven te kunnen koppelen aan dit thema.

SUÏCIDEPREVENTIE (Geestelijke Gezondheid)

2015 - SP - Geestelijke Gezondheidsrally (op basis van Fit in je hoofd)	**Operationele doelstelling:** AF SP 1 **Thema:** Geestelijke gezondheidsbevordering, Suïcidepreventie		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Rally met 10 haltes die zowel binnen (doorheen een beurs bvb.) als buiten (wandelparcours) kan gebruikt worden. Doorheen de wandeling sta je stil bij de 10 stappen van Fit in je hoofd. Bij elke stap hoort een opdracht rond geestelijke gezondheid. We onderscheiden 1. een onbemande en 2. een uitgebreide Geestelijke Gezondheidsrally. De onbemande rally bevat de 10 roll-up banners van Fit in je hoofd, met visuele ondersteuning en de opdrachten die moeten worden uitgevoerd. Bij de uitgebreide Rally wordt elke halte bemand door een lokale hulporganisatie, zodat mensen kennis maken met het aanbod en de mogelijkheden van elke organisatie. De opdrachten en inkleding worden in dat geval ism elke organisatie ook uitgebreid uitgewerkt.			
Evaluatie: * In de gemeente Roosdaal werd de Geestelijke Gezondheidsrally geplaatst tijdens de eerste Vrijetijdsbeurs in het Tuinbouwcentrum (27/9). Er waren 450 bezoekers op de beurs. We kregen een 60-tal antwoordformulieren binnen. De antwoordformulieren werden meestal per koppel/gezin ingevuld. Uit reacties van andere aanwezigen werden enkele van de stappen duidelijk onthouden. * In Asse werd vanuit WWPA (werkgroep welzijn en preventie Asse) een wandeling georganiseerd op 11/10 waarbij de deelnemers aan 10 haltes konden stilstaan bij de 10 stappen van fit in je hoofd (aan de hand van de geestelijke gezondheidsrally). Bij elke halte stond een organisatie van Asse die kon bijdragen aan het verhogen van de veerkracht van de deelnemers. Aan de hand van doe- en denkopdrachten konden de wandelaars elke stap beter leren kennen. * Op 21 en 22/11 werd een gezondheidsweekend georganiseerd in Herne door het lokaal bestuur, waar de rally ook gebruikt werd.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterktes: * Met de Geestelijke Gezondheidsrally kunnen we op een speelse manier Fit in je Hoofd promoten. Deelnemers doen actief mee aan elke stap, waardoor we het taboe daadwerkelijk doorbreken. De denk- en doevragen zijn zeer toegankelijk, voor zowel ouderen als jongeren. * Een rally als concept gebruiken voor dit thema is tamelijk vernieuwend en ideaal om elke stap uit te leggen. * Er kunnen veel lokale partners worden betrokken. * Een groter draagvlak van plaatselijke hulporganisaties kunnen het concept verrijken en tastbaarder maken voor deelnemers. Zo weten mensen ook waar ze hulp kunnen zoeken.		Het concept biedt de mogelijkheid om in combinatie met andere werkgebieden of einddoelgroepen gebruikt te worden.	/

2016 - SP - Fit in je hoofd	**Operationele doelstelling:** AF SP 1 **Thema:** Geestelijke gezondheidsbevordering, Suïcidepreventie		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt initiatieven in de regio met een link naar fit in je hoofd. Het project vertrekt van de campagne 'fit in je hoofd' van de Vlaamse overheid. De campagne is opgebouwd rond 10 beschermende factoren die worden afgebeeld in 10 stappen. Om deze campagne bekend te maken bij de bevolking is er een website met concrete informatie en opdrachten om je geestelijke gezondheid te bevorderen. Vanuit Logo Zenneland willen we lokale besturen sensibiliseren en ondersteunen om concrete activiteiten te organiseren, gelinkt aan de 10 stappen. Zo ondersteunen we bij het organiseren van FIJH-carrousel, workshop, infoavond, theaterstukken enz. De acties hebben regelmatig linken met andere gezondheidsthema's waardoor het project ook een goede invalshoek is om thema-overschrijdend en geïntegreerd te werken. In 2016 zetten we extra in op het uitbreiden van onze pool van Lesgevers voor de Fit In Je Hoofd-workshop. Samen met VIGeZ organiseerden we hiervoor in november een Train de Trainer.			
Evaluatie: * FIJH-carrousel: Lokaal bestuur Opwijk, lokaal bestuur Zemst, OCMW Ternat, sociaal economiebedrijf 3Wplus, * FIJH Workshop Agra: doorgegaan op 16 februari in Kester * FIJH workshop Overijse Markant - 13 september 2016 * Avondreeks rond zelfdoding in Ternat, gestart op 20/4/2016 * FIJH train de trainer in Ternat, door VIGeZ: 8/11/2016			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: FIJH is een handige kapstok om rond diverse thema's aan de slag te gaan. Ook voor lokale besturen en verenigingen biedt dit een werkbaar kader waar laagdrempelige activiteiten in kunnen georganiseerd worden, zowel naar algemene bevolking, als naar eigen personeel of eigen leden.		/	/

2016 - SP - Het bevorderen van geestelijke gezondheid ism. gezondheids- en welzijnspartners	**Operationele doelstelling:** AF SP 10 **Thema:** Geestelijke gezondheidsbevordering, Suïcidepreventie		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt initiatieven waar gewerkt wordt aan het verhogen van veerkracht. Hier is een nauwe samenwerking met andere organisaties, zoals CGG suicidepreventiewerking, lokale besturen, VLESP,...			
Evaluatie: * Studiedag VLASP (Hoe verhoog je veerkracht bij medewerkers in sociale economie) - zie ander project * Op 7 juni 2016 werd een Gezondheidsbeurs georganiseerd in Halle. Ook hier zal veel aandacht gegeven worden aan Fijh en zal de mogelijkheid geboden worden om op de infostand de zelftest van Fit in je hoofd te doen. * Het thema geestelijke gezondheid wordt ook meegenomen in het project met het Brabants apothekersforum.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: Specifiek voor de gezondheidsbeurs: samenwerking tussen alle organisaties in Halle en omgeving		/	/

2016 - SP - Praten over Geestelijke gezondheid en toeleiding naar hulpverlening (o.a. via Hulp KOMt van PAS)	**Operationele doelstelling:** AF SP 1 **Thema:** Geestelijke gezondheidsbevordering, Suïcidepreventie		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Jongeren, Kinderen, Volwassenen	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Onderwijs, Thuismilieu, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: De bladwijzer 'hulp KOMt van PAS' leidt toe naar de juiste lokale hulpverleningsdiensten, waardoor ook verschillende taboes kunnen worden besproken. Logo Zenneland brengt dit ter sprake op de verschillende overlegmomenten met de bovenstaande partners wanneer er initiatieven worden ingepland rond Geestelijke Gezondheid. Deze bladwijzer wordt vaak in combinatie gebruikt met Fit In Je Hoofd (bij volwassenen) en Nok Nok (bij jongeren).			
Evaluatie: * In Asse zette de werkgroep WWPA in 2015 sterk in op het verhogen van veerkracht bij volwassenen. In 2016 werkt de werkgroep welzijn en preventie Asse rond 'rouw en verlies bij kinderen'. Hiertoe wordt ook de bladwijzer als hulpmiddel aangewend. * Via de jeugddienst van Merchtem ontstond de vraag om een hulpverleningscarroussel aan te bieden naar hun secundaire scholen. Op 7/10/2016 is de hulpverleningscarroussel doorgegaan in GTSM. In januari 2017 gaat ze door in de andere secundaire school Sint Donatus.			

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * De bladwijzer en affiche zijn zeer handige materialen om jongeren en hun begeleiders toe te leiden naar de juiste hulpverlening. * Ook voor volwassenen kan de bladwijzer een goede toeleider zijn naar verschillende hulporganisaties.	/	/

2016 - SP - Zilverwijzer	**Operationele doelstelling:** AF SP 4 **Thema:** Geestelijke gezondheidsbevordering, Suïcidepreventie		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Senioren	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Residentiële zorg- en welzijnssector	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Zilverwijzer is een groepsmethodiek om bij 60-plussers de veerkracht te versterken. Zilverwijzer vindt zowel als traject, als in eenmalige sessies plaats. Logo Zenneland ondersteunt op maat wanneer een partner met dit project aan de slag gaat. In 2016 gingen er 4 sessies door.

Evaluatie: Sessie 2 'geven en nemen' in het RDC Paviljoentje in Sint-Pieters-Leeuw op 11/02/2016: 30 deelnemers. Lesgever Gerke Verthriest. *Sessie 4 'de boog kan niet altijd gespannen staan' in RDC Paviljoentje in Sint-Pieters-Leeuw op 14/04/2016: 31 deelnemers. Lesgever Gerke Verthriest. *Sessie 4 'De boog kan niet altijd gespannen staan' in het LVSW-lokaal 'den bloeyenden wijngaerd' te Asse op 20/06/2016: 11 deelnemers. Lesgever Katharina Mertens. *Sessie 1 'oud is niet out' in het RDC te Itterbeek op 25/10/2016:.... deelnemers. Lesgever Katharina Mertens. Al deze sessies gebeurden i.s.m. de dienst Thuiszorg van de Liberale mutualiteit van Brabant.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
* Gezien de thema's en inhoud van de sessies is het bij niet-bestaande groepen voor de begeleider niet altijd eenvoudig om de juiste balans te vinden tussen ontspanning en educatie. Het vergt heel wat ervaring in coaching en begeleiding om de juiste toon te vinden. * Naast een ervaren lesgever is de setting en locatie waar de sessie doorgaat, mee bepalend. Het dient een context te zijn die veiligheid én openheid waarborgt. * De kostprijs om verschillende sessies te organiseren vormt vaak een drempel voor lokale verenigingen.	* De werkbladen in de deelnemersmappen werden door onze begeleiders aangepast aan de noden van de deelnemers. (Herschikking, groter lettertype,..)	/

2016 - SP - Geestelijke gezondheid op school	**Operationele doelstelling:** AF SP 7 **Thema:** Geestelijke gezondheidsbevordering, Suïcidepreventie		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Jongeren	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Onderwijs	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt scholen in samenwerking of afstemming met CLB's bij de uitwerking van preventiedagen, activiteiten, campagnes etc. * De spelkoffer geestelijke gezondheid, de bladwijzer met poster 'Hulp komt van pas' en ander sensibiliserend materiaal kunnen hier zeker voor gebruikt worden. * De hulpverleningscarrousel zorgt er niet alleen voor de leerlingen kunnen praten over geestelijke gezondheid, ze leren ook waar ze terecht kunnen als ze nood hebben aan hulp.

Evaluatie: * Uitwerking hulpverleningscarrousel voor de secundaire scholen van Opwijk. Hier is uiteindelijk geen carrousel doorgegaan, maar hebben we voor 2 van de drie secundaire scholen drugstories uitgenodigd. * Uitwerking hulpverleningscarrousel in GTSM Merchtem, in samenwerking met partners. Hierbij werd de bladwijzer gebruikt en het materiaal van noknok. * Ondersteuning van Syntra bij de uitwerking van VOET-dagen.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: geestelijke gezondheid en suïcidepreventie zijn thema's die aanspreken voor de scholen. Ze willen hier graag op inzetten. Hindernis: weinig kant-en-klaar materiaal voor de scholen om mee aan de slag te gaan.	Nood aan nieuw materiaal voor secundaire scholen rond suïcidepreventie.	Samenwerking tussen de verschillende organisaties die werken rond deze doelgroep (jongeren) en problematieken (geestelijke gezondheid) blijven stimuleren. Hier is nood aan.

2015 - 2016 - SP - 'Hoe kan je de veerkracht van je medewerkers vergroten?' in bedrijven uit de sociale economie	**Operationele doelstelling:** AF SP 2 **Thema:** Geestelijke gezondheidsbevordering, Suïcidepreventie		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Groepen met lagere SES, Volwassenen	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Werk	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Ook voor bedrijven uit de sociale economie is de veerkracht van hun medewerkers erg belangrijk. I.k.v. de loco-regionale samenwerking VLASP wordt ingezet op de specifieke nood in deze sector: de geestelijke gezondheid van hun medewerkers. Deze mensen kampen nog meer dan in andere sectoren met geestelijke gezondheidsproblemen en dat is vaak de oorzaak voor het hoge werkverzuim of absenteïsme in deze sector. Werken aan de mentale veerkracht van medewerkers kan problemen verhinderen en/of verminderen en zo leiden tot een daling van het werkverzuim. Begin januari 2016 vond de studiedag plaats voor bedrijven uit de sociale economie uit Vlaams-Brabant met concrete handvatten om de veerkracht van hun medewerkers te vergroten. Enkele bedrijven uit de sector zijn betrokken bij de uitwerking van de studiedag. Pluspunt vzw, IN-Z vzw en Entiris gaven bijvoorbeeld feedback over het concept. Tijdens de studiedag laten we ook enkele van deze bedrijven aan het woord. De provincie Vlaams-Brabant verleende steun aan dit project via een bijkomende subsidie.

Evaluatie: Op de studiedag waren meer dan 80 mensen aanwezig. De evaluatie was positief wat betreft de sprekers. Workshops in de namiddag waren interessant, maar voor een aantal aanwezigen niet vernieuwend genoeg.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes: * sociale economiebedrijven kregen handvatten om mee aan de slag te gaan rond veerkracht. Ze kregen ook allerhande materialen mee waarmee ze verdere acties konden opzetten rond geestelijke gezondheid. * tijdens de netwerklunch konden sociale economiebedrijven kennis maken met allerlei organisaties die hen in de praktijk kunnen ondersteunen (externe diensten, vormingsinstellingen,...) Hindernis: * Tijd en middelen van de sociale werkplaats zelf om effectief ruimte te maken om aan de slag te gaan rond dit onderwerp.	Bladwijzer en affiche Hulp Komt van Pas (al bestaand voor onderwijs) werd aangepast naar deze doelgroep om gericht te kunnen doorverwijzen van de doelgroepmedewerkers naar de juiste hulpverleningsorganisaties. Dit is een handig instrument voor de begeleider en leidinggevende.	Verdere focus op ontwikkeling van materialen en methodieken voor deze kwetsbare doelgroep.

2016 - SP - Alledaags Anders	**Operationele doelstelling:** AF SP 5 **Thema:** Geestelijke gezondheidsbevordering		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Residentiële zorg- en welzijnssector, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: I.s.m. verschillende partners wordt iewerkt rond taboedoorbreking i.k.v. geestelijke gezondheid. Gezonde Gemeente Grimbergen, en meer specifiek de Werkgroep Eigenaardig Evenwaardig, neemt hierin het voortouw. 'Alledaags anders' wil vooral het positieve van het 'anders' zijn benadrukken en het unieke van elke persoon toejuichen. Of iemand nu een psychische klacht heeft, mindervalide is, of op een andere manier niet alledaags is volgens de verwachtingen van de maatschappij, dit doet er niet toe. Er is afstemming met heel wat lokale en regionale partners, o.a. Gemeente en ocmw Grimbergen, PZ Sint-Alexius, Logo Zenneland, VLABO, Te Gek, ... Na de theatertour van Te Gek die langs komt in het CC, is er begin december ook een tentoonstelling in het gemeentehuis van Grimbergen.

Evaluatie: In het najaar werden er verschillende activiteiten ingepland of werd er een koppeling gemaakt met bestaande initiatieven. - Toneelstuk Te Gek. Ook infostand van Fit In Je Hoofd werd geplaatst. - Een stoelententoonstelling Een deel van de stoelententoonstelling zal ook worden meegenomen in het regioproject rond geestelijke gezondheid en taboedoorbreking 'IK ZIE U ZITTEN' in 2017.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: Samenwerking rond één onderwerp met heel wat verschillende partners. Een lokale campagne (eigenaardig evenwaardig) kunnen ophangen aan Vlaamse thema's (geestelijke gezondheid (via Logo) en taboedoorbreking (via Te Gek)	/	/

2015 - 2016 - SP - NOK NOK - Kom eens bij ons kloppen ...	**Operationele doelstelling:** AF SP 3 **Thema:** Geestelijke gezondheidsbevordering, Suïcidepreventie		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Jongeren, Kinderen 12 tot 18 jarigen, Volwassenen	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Thuismilieu, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Samen met Huis van het Kind Pajottenland, preventiewerker TAD, JAC, CAW, jeugdconsulenten, Pavok en Logo willen we in de regio Pajottenland het project van NOK NOK verder vormgeven. We willen net de jongeren (12-16j) meegeven dat het niet allemaal 'vind ik leuk' moet zijn. Iedereen heeft eens een slechtere periode. Je moet vooral weten bij wie je terecht kan voor hulp. Daarom wordt er een kussengevecht georganiseerd voor jongeren op de markt van Lennik 'Kom eens bij ons kloppen'. Er is ook een infoavond voor ouders. De voorbereiding is gestart in 2015, het initiatief zelf gaat door in 2016.

Evaluatie: * Op zaterdag 2 april 2016 wordt er op de markt van Lennik een kussengevecht gehouden voor de jongeren (12-16j). Op de kussenslopen is er een verwijzing naar NOK NOK. Naast de arena kunnen jongeren en hun ouders terecht bij een aantal organisaties (jeugddienst, CGG, JAC, preventiedienst etc.) voor meer informatie of hulpvragen. Er gebeurt een toeleiding naar de website van NOK NOK * Ook de ouders horen bij de doelgroep: 31 maart wordt een infoavond voor de ouders georganiseerd rond gevoelens en het omgaan met pubers. * de nieuwe noknok-website wordt bekendgemaakt via onze bestaande kanalen

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: jongeren op een ludieke manier laten kennismaken met de website noknok. Hindernis: het blijkt zeer moeilijk om jongeren tussen 12 en 16 te bereiken. Ze moeten in een context van een groep bereikt worden (bv. jeugdbeweging).	Het kussengevecht is een werkbare actie, maar de activiteit moet vertrekken vanuit een bestaande context (al georganiseerde jeugdactiviteit, een jeugdbeweging, jeugdhuis, ...).	/

2015 - 2016 - TAD - Leerlingenbevraging 'Help, ik moet gelukkig zijn'	**Operationele doelstelling:** AF TAD 1 **Thema:** Alcohol, Drugs, Geestelijke gezondheidsbevordering, Tabak		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Kinderen 6 tot 12 jarigen	**Setting/context:** Onderwijs, Thuismilieu	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Vanuit de preventiewerking TAD voor de hele provincie Vlaams-Brabant bleek er nood aan een bevraging bij alle leerlingen uit het basisonderwijs. Zo werd in navolging van de leerlingenbevraging in Lier een gelijkaardige bevraging opgesteld. Deze werd met medewerking van de CLB's en de scholen afgenomen in het najaar van 2015. De verwerking en communicatie van de resultaten gebeurt in maart 2016. Logo ZL ondersteunt dit initiatief. O.a. door de voorstelling op ons halfjaarlijks CLB-overleg. Hierdoor werden via de CLB's ook scholen in Vilvoorde overtuigd om deel te nemen. Naar aanleiding van deze bevraging zouden we een spelkoffer voor lagere scholen samenstellen om te werken aan veerkracht en welbevinden. Dit wordt verder uitgewerkt in 2017.

Evaluatie: Gemeenten uit onze regio die deelnemen: Ternat, Roosdaal, Vilvoorde, Wemmel, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Drogenbos en Linkebeek. Het voorlopige verslag van de bevraging in de 'meer info - documenten'. Het verslag wordt continu bijgewerkt, dus dit is zeker niet de definitieve versie.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes: * Het thema sprak velen wel aan, waardoor het verschillende scholen overtuigde om deel te nemen. * Betrokkenheid van verschillende partners bij de ondersteunen van dit initiatief (oa. CLB's, lokale preventiewerkers, ...) Hindernis: * Een bevraging invullen vraag tijd (bij een aantal gebeurde het zelfs nog handmatig), en dit engagement is dan net vaak weer een drempel.	Specifieke middelen om het ruimer en dit op grotere schaal te kunnen aanbieden en verwerken. Vooral goeie verwerking vraagt de nodige tijd.	Nood om blijvende ondersteuning en investering van dergelijke bevragingen. Dit geeft naast evidence based achtergrond heel wat bottom-up info. Met dit resultaat versterk je ook een draagvlak om op acties op een duurzame manier verder te dissemineren en uit te bouwen.

TABAK-, ALCOHOL- EN DRUGSPREVENTIE

2016 - TAD - Rookstoptrajecten voor algemene bevolking via lokale besturen	**Operationele doelstelling:** AF TAD 9 **Thema:** Tabak		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Rokers	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Thuismilieu	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Het begeleiden en ondersteunen van lokale besturen vanuit Logo Zenneland van rookstoptrajecten voor de algemene bevolking. Dit kan zowel gaan van infosessies, voorbereidende sessies naar rookstopbegeleiding en effectieve rookstopbegeleiding. Deze rookstoptrajecten passen binnen de initiatieven die een lokaal bestuur neemt om invulling te geven aan het gemeentelijk gezondheidsbeleid. Er werden in 2016 vier gemeenten ondersteund.

Evaluatie: * In Kapelle-Op-Den-Bos werd op 26 februari 2016 een infomoment georganiseerd met tabakologe Christine Plets. Kort daarna werd een rookstopgroep opgestart. * In Pepingen organiseert men naar aanleiding van hun 'Gezonde lente' een infomoment op 21 april 2016. Indien er voldoende geïnteresseerden zijn, zal er een rookstopgroep opgestart worden op 27 april. * In Steenokkerzeel willen ze naar analogie van de rookstopbegeleiding in 2015 opnieuw een groep rokers laten begeleiden vanaf voorjaar 2017. De voorbereidingen zijn daarvoor gestart in 2016. * In Halle wordt er bekeken of er voldoende interesse zou zijn om een groep op te starten.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Hindernissen: Het is moeilijk om mensen te overtuigen om deel te nemen aan een rookstopgroep. Sterkte: Eens er een groep gevormd is, ervaren ze grote voordelen van de groepsvorming om elkaar te motiveren en ondersteunen.	Met de nieuwe terugbetaling vanaf 2017, zou het handig zijn om een bruikbaar document te hebben om deze toe te lichten.	/

2016 - TAD - Rookstoptrajecten voor werkende bevolking	**Operationele doelstelling:** AF TAD 4 **Thema:** Alcohol, Drugs, Tabak		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** De werkende bevolking, Rokers	**Setting/context:** Werk	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt en begeleidt initiatieven ter preventie van roken voor de werkende bevolking. De ondersteuning bestaat o.a. door de disseminatie van het ondersteuningsmateriaal, het mee zoeken naar een tabakoloog, ... In 2016 ondersteunden we in 4 bedrijfscontexten door het informeren over en het voorbereiden van een rookstoptraject voor hun werknemers.

Evaluatie: * In brouwerij Palm te Steenhuffel willen ze graag een rookstoptraject uitwerken. Na een voorbereidend gesprek, willen ze meer aan hun algemeen gezondheidsbeleid op het werk gaan werken. Tijdens de kick-off op 24/11 werd uitleg gegeven rond een mogelijk rookstoptraject. * Colruyt group in Halle is bezig met het opmaken van een actieplan rond stoppen met roken. Dit betekent een actie voor centrale diensten, stapelplaatsen en winkels, samen zo'n 23.000 medewerkers. Binnen Colruyt Group kan het aantal rokers geschat worden op 30.6% (+- 7000 medewerkers). Als Logo Zenneland ondersteunen we hen met sensibiliserend en informatief materiaal, aanleveren van tabakoloog. * Binnen het SEB 3Wplus is er een rookstoptraject in het najaar gestart (zie project rookstopbegeleiding naar specifieke doelgroepen) * KBC heeft interesse om rookstoptraject te starten voor hun werknemers. Voorbereidend overleg in december 2016.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: Werksetting kan werknemers stimuleren om deel te nemen. Hindernis: indien een rookstoptraject wordt opgezet, is het voor het bedrijf altijd een moeilijke keuze om dit binnen of buiten de werkuren aan te bieden.	/	/

2016 - TAD - Rookstopbegeleiding naar specifieke doelgroepen	Operationele doelstelling: AF TAD 3 Thema: Tabak		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Groepen met lagere SES, Rokers	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Werk	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Rookstop bij kwetsbare doelgroepen is een belangrijk uitdaging voor Logo Zenneland en de partners waarmee we samenwerken. We bekijken samen met lokale partners en OCMW's waar we een traject als Uitgerookt kunnen uitrollen. Er werden in 2016 twee trajecten opgezet: ism. een ocmw en ism. een SE-werkplek.

Evaluatie: * Met het buurthuis en OCMW van Asse zijn we in januari van start gegaan met het project Uitgerookt. Tabakologe Hilde Vandecasteele en een interne vormingswerker begeleiden het traject voor het OCMW-cliënteel. Naast de rookstopsessies, ondersteunt Logo Zenneland in het aanbieden van materiaal en zoeken van de geschikte lesgevers en activiteiten voor de tussensessies. * In navolging van de studiedag rond het verhogen van veerkracht die is doorgegaan op 14 januari 2016 voor sociale economie bedrijven, start 3Wplus (sociale werkplaats) met verschillende trajecten voor hun personeel. Zo zijn er voorbereidingen aan de gang om ook Uitgerookt te organiseren. Er zijn reeds 2 infosessies doorgegaan en in september is het rookstoptraject gestart.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: Uitgerookt is een laagdrempelig rookstopprogramma waar de vormingswerker een belangrijke rol in speelt. Deze zorgt voor het nodige vertrouwen en samenhang van de groep. Hindernis: lang traject, waardoor er wel kans op uitval bestaat bij de deelnemers.	/	/

2016 - TAD - studiedag 'Game over'	Operationele doelstelling: AF TAD 1 Thema: Alcohol, Drugs, Tabak		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Kinderen 12 tot 18 jarigen, Kinderen 6 tot 12 jarigen, Volwassenen	**Setting/context:** Onderwijs, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: De Vlaams-Brabantse Logo's organiseren samen CGG Ahasverus en CGG VBO de studiedag 'Game Over' (zowel in Asse als in Leuven op 10 10 2016) In de plenaire sessie is er aandacht voor wat gamen is, welke soorten games bestaan en waarom jongeren (en volwassenen) gamen zo geweldig vinden. Er worden tips gegeven wat te doen als je merkt dat je leerling te veel gamet en daardoor in problemen raakt. Aansluitend waren er verschillende workshops. Alle info is terug te vinden op www.logozenneland.be/gameover. Het programma en de uitnodiging is te vinden bij de opgeladen documenten.

Evaluatie: In totaal waren er 100 deelnemers die de studiedag en de workshops hebben gevolgd. Deze studiedag werd gelijktijdig in Asse en in Leuven georganiseerd. De dag werd positief geëvalueerd (zie opgeladen document).

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterke interesse bij de leerkrachten. Op 2 locaties georganiseerd voor betere spreiding, was een succes. Hindernis: Leuven is makkelijker bereikbaar, dus sommige partners uit onze regio schreven ook daar in ipv. Asse.	/	Sensibilisatie rond gamen (en effect op verslaving/gezondheid) opnemen als actiefocus.

2016 - TAD - Werelddag zonder tabak	Operationele doelstelling: AF TAD 8 Thema: Alcohol, Drugs, Tabak		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Rokers	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Thuismilieu	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Logo Zenneland streeft er naar elk jaar de Werelddag zonder tabak onder de aandacht te brengen. Dit jaar wordt de focus gelegd op de naambekendheid van de tabakoloog. De materialen werden voornamelijk verspreid via de lokale besturen en apothekers.

Evaluatie: Via het BAF-project verspreiden we naar de aangesloten apothekers foldertjes rond 31 mei. In samenwerking met de intergemeentelijke preventiewerker TAD van de faciliteitengemeenten, worden rond 31 mei in alle faciliteitengemeenten infostanden opgezet rond tabakspreventie. De materialen werden naar de gemeenten gedissemineerd via onze lokale contactpersonen.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
* Sterkte: als er een Vlaams gedragen thema is * Hindernis: Vaak weten we vrij laat welk thema er komt en of er materiaal beschikbaar zal zijn.	/	In de voorbereiding sneller doorgeven welke klemtoon zal worden gelegd. Hierdoor kunnen initiatieven beter worden voorbereid, en kan de communicatie breder gebeuren.

2016 - TAD - Initiatieven in scholen met het oog op preventie van Tabak, alcohol en drugs	Operationele doelstelling: AF TAD 1 Thema: Alcohol, Drugs, Tabak		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Jongeren, Kinderen 12 tot 18 jarigen, Kinderen 3 tot 6 jarigen, Kinderen 6 tot 12 jarigen	**Setting/context:** Onderwijs	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt en inspireert de scholen rond het opzetten van initiatieven om te werken rond de preventie van TAD. Vaak gebeurt dit in samenwerking met de lokale preventiewerkers, de lokale besturen en de CLB's. Via ons scholenaanbod dat via de CLB's wordt verspreid, zetten we het komende schooljaar 2016-2017 extra in op het thema tabakspreventie. Het toneelstuk adem-benemend, project smartstop, WRK en de studiedag rond gamen voor leerkrachten krijgt extra aandacht. Maar ook nieuwe initiatieven worden ondersteund.

Evaluatie: * Het toneelstuk 'Adembenemend' wordt in Halle ingepland. Op 27/10/16 werd Adem-benemend georganiseerd voor de scholen uit Halle (258 lln). * We ondersteunen de werkgroepen en scholen die preventiedagen organiseren. Zo gingen er in volgende scholen al preventiedagen door die beroep deden op sensibiliserend en informerend materiaal: IMI Roosdaal, OLV Vilvoorde en preventiedag Raegina Caeli in Dilbeek. In het kader van hun preventiedag deed GTI Londerzeel beroep op Logo Zenneland voor geschikte spreker (tabakoloog) en ondersteunend materiaal. * Vanuit gemeente en OCMW Opwijk werd voor de verschillende secundaire scholen van de gemeente 'drugstories' georganiseerd. Hierbij werd ook de bladwijzer 'Hulp komt van pas' voorgesteld, in samenwerking met JAC Halle-Vilvoorde.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkes: We kunnen inspelen op specifieke vragen van scholen. De afstemming met het lokaal bestuur en de lokale preventiewerker is een grote meerwaarde. Hindernissen: Het is niet altijd evident om scholen te overtuigen om de bestaande methodieken die Logo aanbiedt (nog) te gebruiken. Dit is sterk afhankelijk van de partners waarmee de school samenwerkt en in hoeverre deze een link hebben met het Logo.	Bij de uitwerking van methodieken meer koppeling maken tussen TAD en Geestelijke gezondheid. Vernieuwing van materiaal naar secundair onderwijs, passend bij de huidige leefwereld van jongeren.	/

2015 - 2016 - TAD - Lokale monitor Horeca	**Operationele doelstelling:** AF TAD 7 **Thema:** Alcohol, Drugs, Tabak		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Kinderen 12 tot 18 jarigen	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Partnerorganisatie VAD ging op zoek naar steden en gemeenten die in het kader van een nieuw project rond sensibilisering over de leeftijdsgrenzen voor de verkoop van alcohol aan minderjarigen interesse hebben om de lokale monitor(s) voor de detailhandel en/of horeca uit te voeren. De resultaten zullen gebruikt worden als nulmeting om in de toekomst de inspanningen naar deze sectoren op Vlaams niveau te kunnen evalueren. Logo Zenneland werkte motiverend en ondersteunend in een aantal gemeenten van de regio waar de lokale monitor doorging, oa. Dilbeek, Wemmel, Herne.			
Evaluatie: In Dilbeek gebeurde de lokale monitor in juli 2015, in Wemmel in het najaar 2015. In Herne werd de lokale monitor gehouden in februari 2016. Ook de faciliteitengemeentes Drogenbos en Linkebeek werden in het voorjaar de monitor betrokken. Dit gebeurde in zeer nauwe samenwerking met de intergemeentelijke preventiewerkers. Als voorbeeld is het rapport voor de gemeente Dilbeek in de opgeladen documenten terug te vinden.			
Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**	
Sterkte: zeer nauwe samenwerking tussen gemeente (lokale economie), preventiewerkers en CGG. Komen tot interessante resultaten. Hindernis: moeilijk om jongeren te vinden die zich voor het project willen engageren. Ook administratief moeilijk, omdat ouders moeten betrokken worden, papieren in orde brengen zoals bv. verzekeringen, vergoedingen...	/	/	

2016 - TAD - Lokale (inter)gemeentelijke projecten en initiatieven	**Operationele doelstelling:** AF TAD 10 **Thema:** Alcohol, Drugs, Tabak		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Jongeren, Kinderen, Rokers, Volwassenen	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Onderwijs, Thuismilieu, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt en inspireert lokale (inter)gemeentelijke projecten rond tabak, alcohol en drugs. In Asse, Dilbeek, Vilvoorde en Roosdaal zijn er reeds een bestaande werkgroepen, waarin er samenwerking is tussen verschillende partners: politie, scholen, CLB's, CGG, JAC, gemeente, jeugddienst, Logo, CAW.			
Evaluatie: * In Asse gebeurt er voornamelijk afstemming met de partners. Er wordt binnen de gemeente gewerkt aan een planning en traject om met de verschillende werkgroepen rond gezondheid en preventie aan de slag te kunnen. * In Dilbeek, binnen de werkgroep Nog tijd zat, zal een infoavond Als kleine kinderen groot worden georganiseerd worden op 19 mei 2016. Ook zijn we voorbereidingen aan het treffen om het toneel 'adem-benemend' op te nemen. * In Vilvoorde wordt een activiteit rond TAD uitgewerkt die op de jaarmarkt in Vilvoorde zal gebruikt worden. Doel is om jongeren meer toe te leiden naar de juiste hulpverleningsorganisaties. * In Steenokkerzeel wordt er op 17 april een infonamiddag georganiseerd voor alle jongeren rond alcohol-en drugpreventie. We ondersteunen met het zoeken naar de juiste sprekers en het aanbieden van ondersteunende materialen.			
Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**	
Sterkte: Samenbrengen van de juiste partners zorgt ervoor dat er een nauwe samenwerking is naar de specifieke doelgroepen. Het warm water hoeft niet opnieuw te worden uitgevonden, er bestaat al heel veel. Door de ervaring en kennis van verschillende partners te bundelen, kunnen de bestaande initiatieven versterkt worden en de krachten gebundeld. Hindernis: Met vele mensen en partners aan tafel zitten, vertraagt een stuk de werking. Best is dat er subgroepen worden gestart om concrete plannen uit te werken.	/	/	

2016 - TAD - Ondersteuning bij uitbouwen TAD-beleid binnen gezonde gemeente	**Operationele doelstelling:** AF TAD 10 **Thema:** Alcohol, Drugs, Tabak		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Jongeren, Rokers, Senioren, Volwassenen	**Setting/context:** Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt en inspireert lokale (inter)gemeentelijke projecten rond tabak, alcohol en drugs. Dit gebeurt vaak in afstemming met het CGG. Dit jaar zetten vooral de gemeente Overijse en Opwijk in op de uitbouw van een gemeentelijk TAD-beleid.			
Evaluatie: * Overijse heeft zich in 2016 ingezet om de problematiek rond tabak, alcohol en drugs in de gemeente in kaart te brengen. Met de verschillende partners is er een visie- en discussienota ontwikkeld. Tijdens een discussietafel in november konden de burgers en partners hierop reageren en mee het beleid vorm geven. In 2017 wordt ingezet op de actiestrategieën. * Opwijk heeft een eerste werkgroep DnA samengebracht om te werken rond de problematieken van tabak, alcohol en drugs. Hieruit zal in 2017 een beleid gevormd worden.			
Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**	
Sterkte: * Wisselwerking van de juiste partners zorgt ervoor dat er een nauwe samenwerking is naar de specifieke doelgroepen. * Door de ervaring en kennis van verschillende partners te bundelen, kunnen de bestaande initiatieven versterkt worden en de krachten gebundeld op maat van de gemeente die hierrond een beleid wil uitbouwen. * Een goede lokale trekker, met de steun van het gemeentelijk beleid (geëngageerde schepen) biedt zeker een meerwaarde. * Focusgroepen geven een forum aan de echte noden van de bevolking. Hindernis: * Met vele mensen en partners aan tafel zitten, kan de werking de werking. Best is dat er subgroepen worden gestart om concrete plannen uit te werken.	/	Bij de ondersteuning van de de lokale besturen ikv. TAD beleid is er in deze regio een goede wisselwerking tussen het Logo en de betrokken CGG's. De expertise van de medewerkers van beide organisaties vullen elkaar goed aan, ten voordele van het betrokken lokaal bestuur.	

2016 - TAD - Ondersteuning initiatieven preventie TAD in de gezondheids- en welzijnssector	**Operationele doelstelling:** AF TAD 6 **Thema:** Alcohol, Drugs, Tabak		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Rokers	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Residentiële zorg- en welzijnssector	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Verschillende lokale partners nemen op projectdagen, beurzen, opendeurdagen, ... initiatieven waar verschillende gezondheidsthema's als TABAK onder de aandacht worden gebracht. We ondersteunen met verschillende ondersteuningsmiddelen of waar nodig door zelf aanwezig te zijn. Ook in de samenwerking met de apothekers is tabak een structureel terugkerend thema.			
Evaluatie: * Ondersteuning van de Gezondheidsbeurs in Halle op 7 juni 2016. Hier zullen we onder andere ondersteunen met materiaal van Vlaanderen stopt met roken in een 'test je lijf-stand'. Naast een infostand over tabakspreventie was er info rond Fit in je hoofd. Op de beurs was er een tabakaloog uit onze pool aanwezig om de bezoekers te woord te staan. * Verder zorgen we voor infostands en materiaal. * We zoeken mee naar geschikte lesgevers. * ...			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: Partners als lokale besturen kennen onze projecten, methodieken en materialen en vragen regelmatig ondersteuning voor hun eigen initiatieven. Zo verkrijgen we een ruimere bekendheid bij andere specifieke partners op het terrein van gezondheid en welzijn.		Meer concreet aanbod passend bij de gezondheids- en welzijnssector zou het bereik van deze sector kunnen verbreden.	/

2016 - TAD - Ondersteuning initiatieven preventie TAD in de vrijetijdssector	**Operationele doelstelling:** AF TAD 7 **Thema:** Alcohol, Drugs, Tabak		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Jongeren, Volwassenen	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Verschillende lokale partners, lokale preventiewerkers, ... nemen op beurzen, projecten, opendeurdagen, ... initiatieven waar verschillende gezondheidsthema's onder de aandacht worden gebracht. Vaak is preventie van tabak hier een onderdeel van. We promoten campagnes die door onze partnerorganisaties zijn opgemaakt: oa. sportivos, zot op kamp, alcohol bij 55+			
Evaluatie: * Algemene bekendmaking via reguliere kanalen: nieuwsflash, overleg, sociale media, ... * Bespreking op het HAVI-overleg met de lokale preventiewerkers. * Samen met het JAC Halle Vilvoorde brachten we de jeugddiensten van bepaalde regio's samen om gezamenlijk projecten uit te werken rond TAD. Er werd een eerste overleg gepland op 6 oktober. Hieruit blijkt dat vele gemeenten allerhande acties opzetten en vooral nood hebben aan uitwisseling en intervisie.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: * Partners als lokale besturen kennen onze projecten, methodieken en materialen en vragen regelmatig ondersteuning voor hun eigen initiatieven. Zo verkrijgen we een ruimere bekendheid bij andere specifieke partners op het terrein van vrijetijd. Hindernis: * Jeugdbeweging zijn moeilijk te bereiken met deze thema's. * Gezondheidsthema's zijn moeilijker binnen te krijgen in vrije tijd. * In sportkantines is het geen evidentie om gewoonten rond alcoholgebruik te doorbreken.		/	/

VALPREVENTIE

2016 - V - Week van de valpreventie	**Operationele doelstelling:** AF V 3 **Thema:** Val- en fractuurpreventie		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Senioren	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Residentiële zorg- en welzijnssector	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Voor de vijfde editie wordt de week van de valpreventie georganiseerd, met de focus op medicatie, in het bijzonder slaapmedicatie. In heel Vlaanderen en Brussel gaan we opnieuw proberen om zoveel mogelijk mensen te sensibiliseren rond vallen, met als slogan: Van slaappillen kan je vallen. Logo Zenneland zet volop in op de communicatie hierrond via de reguliere kanalen, via nieuwsflashes naar WZC's, via lokaal overleg, ... Op maat van de organisaties die inschrijven worden de nodige ondersteuningsmiddelen bezorgd zodat lokaal kan worden ingezet op valpreventie.			
Evaluatie: In de week van de valpreventie werden allerhande activiteiten georganiseerd (zie bijgevoegd document voor deelnemende organisaties). Maar ook buiten de week waren er nog veel activiteiten in hetzelfde thema. * 60tal organisaties namen initiatieven, leenden materiaal, … in ondersteuning van het Logo. Voornamelijk Woonzorgcentra en lokale besturen. * Via BAF (Brabants Apothers Forum) gebeurde er ook een communicatie naar 300 apothekers.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterktes: * De Week van de Valpreventie is intussen een gevestigde waarde geworden. Veel organisaties maken dan ook zeer gemakkelijk gebruik van het kant-en-klare pakket. Of alleen al het materiaal (affiches en folders) vinden ze bruikbaar om het thema extra in de aandacht te krijgen. * Voordeel van een zo een aantrekkelijke en makkelijk bruikbaar pakket aan te bieden, is dat de organisaties zelf ook aan de slag gaan om extra activiteiten op te zetten, op maat van hun werking. Hindernis: * De verspreiding van het materiaal onder alle deelnemende organisaties op een korte periode, vraagt een grote tijdinvestering van het Logo die niet te onderschatten is. *Geen budget meer vanuit EVV om materiaal te drukken, kost voor de Logo's erbij.		/	/

2016 - V - BOEBS	Operationele doelstelling: AF V 4 Thema: Val- en fractuurpreventie		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Senioren	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Thuismilieu	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Het communityproject BOEBS (Blijf Op Eigen Benen Staan) zet lokale besturen aan om vallen te voorkomen en legt de nadruk op het stimuleren en in de kijker zetten van de zelfstandigheid en onafhankelijkheid van ouderen. Organisaties en lokale besturen worden gesensibiliseerd om meer beweging en een veilige woon- en leefomgeving te faciliteren. Logo ondersteunt bij het overleg rond dit project, de uitwerking van specifieke acties en door het aanbieden van relevante ondersteuningsmiddelen.

Evaluatie: Boebs-gemeenten in onze regio zijn o.a. Dilbeek, Vilvoorde, Kapelle-op-den-Bos. Uiteraard nemen ook heel wat andere gemeentes acties i.k.v. Valpreventie. Dit gebeurt dan vaak in (of in navolging van) de Week van de valpreventie, maar dit kan ook los daarvan.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: Eens een gemotiveerde werkgroep gevormd, kom je ver. Ook de trekker van de werkgroep heeft een immense impact en kan ervoor zorgen dat er veel bereikt wordt. Hindernis: Als er lokaal geen trekker wordt gevonden, blijft de werkgroep vaak niet bestaan.	Ondersteuningsmiddelen linken met aansluitende thema's als toegankelijkheid, gezond wonen, ...	Nog meer aansluiting (of integratie) met de kadermethodiek Gezonde gemeente. Thema dat mogelijkheden en kansen biedt tot aansluiting met zorgactoren.

VOEDING & BEWEGING

2015 - 2016 - VB - Waterpas (schooljaar 2015 - 2016)	Operationele doelstelling: AF VB 2, AF VB 5 Thema: Beweging, Sedentair gedrag, Voeding		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Kinderen 3 tot 6 jarigen, Kinderen 6 tot 12 jarigen	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Onderwijs	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Logo Zenneland zet extra in op het project Waterpas. De bestaande materialen zijn uitgebreid zodat het pakket een totaalbeleving wordt in de klas: een affiche, de waterpas, diploma en drinkbeker voor elke leerling, een handleiding voor de leerkracht, een brief voor de ouders, leuke knutselopdrachten, ... Kinderen worden gestimuleerd om op individueel en klassikaal niveau in samenspraak met de thuisbasis water te drinken. Kinderen en ouders worden gesensibiliseerd, maar leren ook de voordelen van water drinken. Spel, avontuur, knutselen, leren... een aanrader! De bekendmaking gebeurde via verschillende partenrs: via scholenaanbod, contact met lokale besturen, CLB's, mailing naar kleuterscholen en scholen basisonderwijs. De verspreiding van de materialen naar de scholen gebeurde in partnership met de lokale besturen (die dit opnamen i.k.v. hun flankerend onderwijsbeleid). 44 scholen doen mee, waarvan dan 416 klassen met 8359 leerlingen deelgenomen.

Evaluatie: De deelnemende scholen reageren enthousiast op het totaalconcept van het project. De afstemming met de CLB's én de lokale besturen was een meerwaarde. Om het project nog eens extra in de kijker te zetten en de scholen te bedanken voor hun deelname werd een 'waterpas'moment georganiseerd in school BuLo Sint-Victor in Alsemberg. De leerlingen kregen elk een drinkfles aangeboden door de Vlaamse Watermaatschappij en getrakteerd op een heus piraten/prinsessenspel. De directie van Sint-Victor liet ons weten dat dit project voor hen een goede insteek was om het drankenbeleid op school te veranderen.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Het aanbod is digitaal terug te vinden op de website van kieskeurig, maar toch blijkt het een grote meerwaarde om een kant-en-klaar pakket aan de klas te kunnen afleveren. Door dit project aan te bieden via de lokale besturen is dit voor de lokale besturen een opportuniteit om te werken aan het flankerend onderwijsbeleid. Dit project bevordert een goede samenwerking tussen Logo, CLB, lokale besturen en onderwijs.	Blijven inzetten op dit thema en het belang van voldoende water drinken blijven benadrukken is nodig.	Enkel digitaal materiaal aanbieden aan de scholen is niet voldoende om scholen te engageren. Gedrukte ondersteuningsmiddelen bieden nog steeds een meerwaarde en worden dus best voorzien in de budgettering vanaf de start van de ontwikkeling van een project.

2015 - 2016 - VB - Tutti Frutti Basis en Secundair Onderwijs (schooljaar 2015 - 2016)	Operationele doelstelling: AF VB 2 Thema: Voeding		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Jongeren 18 tot 25 jarigen, Kinderen 3 tot 6 jarigen, Kinderen 6 tot 12 jarigen	**Setting/context:** Onderwijs	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Het eten van fruit promoten binnen een breder kader van het gezondheidsbeleid. Het aanbod wordt bekendgemaakt via het Logo aanbod. CLB's nemen dit mee naar alle scholen van onze regio. Scholen ontvangen ook nog een digitale versie van ons aanbod. Logo maakt het project mee bekend via overleg, onze website, het aanbod 'gezonde school', ... Scholen konden zich inschrijven via de website www.fruit-op-school.be of via de Europese subsidie (website of schriftelijk). Scholen kunnen ook deelnemen aan de jonagold wedstrijd. Voor het schooljaar 2015-2016 doen 75 basisscholen en 4 secundaire scholen mee aan Tutti Frutti.

Evaluatie: De lijst van de 75 deelnemende scholen zijn terug te vinden bij de opgeladen documenten. Drie klassen uit onze regio behoorden tot de winnaars van de Jonagold wedstrijd. Gemeentelijke Basisschool St-Stevens-Woluwe (2de kleuterklas en het 3de leerjaar) en de Basisschool Zavo Zaventem (2de leerjaar B). Het 3de leerjaar van de Gemeentelijke Basisschool krijgt de workshop van Chef Sourire als hoofdprijs.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Echte hindernissen zijn er na al die jaren niet meer.	Nieuw aanbod voor secundaire scholen met ondersteuning van subsidie. Vernieuwing algemeen zowel voor basis als secundair zou zinvol zijn.	Tutti frutti is als naam gekend en ingeburgerd, daar op verder bouwen kan zeker een meerwaarde bieden.

2016 - VB - Actiemaand stappenclash 2016	Operationele doelstelling: AF VB 5 Thema: Beweging, Sedentair gedrag		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt 16 ingeschreven lokale besturen om campagne te voeren binnen de eigen gemeente: Affligem, Bever, Galmaarden, Gooik, Herne, Kapelle-O/D-Bos, Kraainem, Lennik, Merchtem, Pepingen, Vilvoorde, Zemst, Ternat, Roosdaal, Liedekerke en Beersel. In de regio daagde de vorige winnaar (2014): de gemeente Zemst, de andere gemeenten uit. De gemeente Bever was ook de Vlaamse winnaar. Logo Zenneland maakt ook afspraken met RingTV (de regionale zender) die wekelijks een item bracht over een 10000stappenactie in de regio. Door het project 10.000 stappen in een wedstrijdformule voor lokale besturen te steken, wordt getracht de Vlaamse volwassen bevolking te stimuleren en motiveren om meer te bewegen en te stappen voor hun Gezonde Stad of Gezonde Gemeente. De 10.000 stappenclash helpt bovendien de ingeschreven lokale besturen ook om invulling te geven aan de componenten van de Gezonde Gemeente-groeimeter: burgerparticipatie, communicatie, lokaal bestuur als voorbeeld en een mix van acties.

Evaluatie: * Er werd vooraf uitgebreid gecommuniceerd over de aankomende clash. Logo organiseerde in startinfosessie voor de deelnemende lokale besturen. Er werden affiches op maat van de deelnemende gemeenten gemaakt. * Wekelijks kwamen er één of twee reportages op de regionale televisie. * De gemeente Zemst, winnaar binnen de regio Zenneland, daagt de andere gemeenten uit. Op basis van het aantal stappen in verhouding tot het aantal deelnemers kan een winnaar gekozen worden. * Opvolging: via online stappenregistratietool die beheerd wordt door VIGeZ en waarbij deelnemende gemeentes de uitdaging aangaan om virtueel de wereld rond te stappen. * De sportregio Pajottenland vertegenwoordigt 10 gemeenten en brengt een 10.000 stappen kalender uit voor minder mobiele mensen of mensen die weinig bewegen. Deze werd verdeeld via thuiszorg en verzorgenden (inclusief aanbod vorming). De kalender omvat de periode van de stappenclash.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * De betrokkenheid van de lokale besturen. Het concept dat de winnaar van de vorige clash de andere gemeenten had uitgedaagd. * De samenwerking met lokale media (oa. RingTV) zorgt voor veel extra aandacht en bereik. * De inzet van de sportregio Pajottenland.Als groep hebben zij een enorme impuls kunnen geven aan de competitie. Hindernissen: * Het materiaal is enkel in het Nederlands beschikbaar. In gemeenten met veel anderstalige inwoners vormt dit een grote drempel om deel te nemen.	* Binnen de projectplanning nog budget vrijhouden voor regionale (communicatie)ondersteuning. * Binnen het kader van de stappencompetitie werken met een thema, een rode draad doorheen de competitie is een meerwaarde. * Voldoende op voorhand data, materialen en andere ondersteuningsmiddelen kunnen aanbieden. * Vlaamse budget voorzien voor de prijsuitreiking zodat dit niet betaald moet worden door de winnaar. * Meer toegankelijk maken van stappenregistratietool (via app, meertaligheid, ...)	* Reeds voorbereiden in het tussenjaar * Voldoende op voorhand de nodige informatie en geplande manier van werken meedelen.

2016 - VB - Actieve Kinderopvang	**Operationele doelstelling:** AF VB 5 **Thema:** Beweging, Sedentair gedrag, Voeding		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Kinderen 3 tot 6 jarigen, Kinderen 6 tot 12 jarigen	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Onderwijs	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Actieve kinderopvang focust op de invulling van een kwaliteitsvol beleid rond beweging, voeding, en de preventie van lang stilzitten binnen de buitenschoolse opvang. Dit beleid heeft oog voor een vrij bewegingsaanbod, actief toezicht, de beperking van lang stilzitten, een evenwichtig dranken- en tussendoortjesaanbod, geschikte stimuli en relevante afspraken (keuzevrijheid, kinderparticipatie, rolmodel, sociaal veilige omgeving,…). Je krijgt een hoop tips en materialen mee om je eigen buitenschoolse opvang energieker te maken. Actieve kinderopvang biedt concrete ondersteuning aan de hand van een vorming voor de begeleiders en coördinatoren. Via de vorming word je geïnformeerd en gesensibiliseerd over de bestaande aanbevelingen rond gezonde voeding, beweging en lang stilzitten, en leer je om een beleid rond deze gezondheidsthema's op te starten of verder uit te bouwen.

Evaluatie: Na de pilootfase de vorige jaren wordt het project vanaf dit jaar gedissemineerd door Logo Zenneland: bekend maken van het aanbod, ondersteuning bieden indien nodig en via gezonde gemeente en gezonde school de mogelijkheid bieden tot het organiseren van een vorming lokaal en op maat aan te bieden. Het aanbod wordt bekend gemaakt via website en facebook en is opgenomen in het scholenaanbod. Actieve kinderopvang werd eveneens toegelicht op het CLB-overleg in oktober 2016. Het project wordt mee verspreid naar de lokale besturen binnen de kadermethodiek 'gezonde gemeente'. In 2016 heeft geen enkele opvang ingetekend op het aanbod en zijn er geen vormingen doorgegaan in de gemeenten.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
*Sterkte: Binnen de kadermethodiek gezonde gemeente past dit aanbod naar alle opvanginitiatieven binnen de gemeente. *Hindernissen: lokale besturen kregen in 2016 al heel wat projecten aangereikt. In 2016 was het moeilijk om gemeenten te overtuigen ook hierop in te zetten.	/	/

2016 - VB - Gezond komen eten (workshops, infosessie, ...)	**Operationele doelstelling:** AF VB 1 **Thema:** Voeding		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Kinderen	**Setting/context:** Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: Aansluitend bij een winkeloefening, of losstaand, worden er workshops en kooksessies aangeboden. Vaak worden deze op maat van de doelgroep gemaakt, altijd rekening houdend met 'gezonde voeding', vaak met een extra focus zoals voldoende vezels, vergeten groenten, budgetvriendeijk, ... Tijdens de kooksessie wordt er ook aandacht besteed aan een theoretische deel. De principes van gezonde voeding (actieve voedingsdriehoek), soort vetten, waar zitten vezels in,... komen ook aan bod. Extra materiaal: elektrokoffers, banner voeding, banner water, banner bewegen, folders Nice, elektrokoffer, ... Logo Zenneland ondersteunt door het mee zoeken naar een lesgever/diëtist, bekijkt mee of het op maat van de doelgroep is en dissemineert bijpassende ondersteuningsmiddelen.

Evaluatie: Er werden 2 kooksessies ingepland, steeds op vraag van en in samenwerking met een lokale partner. 18/5/2016 koken met ouders & kinderen, Week van de opvoeding, Vilvoorde 5/10 Broodbeleg Berelekker in Asse Er werd 1 infosessie op maat aangevraagd met als onderwerp: zin en onzin van diëten. Deze infosessie ging door op 10/10 in Affligem.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
* Sterkte: combinatie van theorie en praktijk. Op maat van de organisatie. * Aandachtspunt: Het omgaan met het basismateriaal, telkens boot een specifieke doelgroep vraagt van de lesgever telkens een specifieke inspanning.	/	/

2016 - VB - Pluk de dag	**Operationele doelstelling:** AF VB 1 **Thema:** Voeding		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd

Beschrijving: 'Pluk de dag' is een project waarbij het lokaal bestuur wekelijks of maandelijks op een vaste dag gratis seizoensfruit ter beschikking stelt aan de bezoekers en/of personeel. Logo Zenneland stelt een display met boodschappenboekjes ter beschikking om op de balie te zetten. Naast deze display wordt een fruitmand geplaatst. Om het project op gang te trekken, wordt de eerste fruitmand door het Logo aangeboden, gedurende het verdere verloop zorgt het lokaal bestuur voor wekelijkse aanvulling van vers fruit. Dit kleinschalig project kan als aparte actie worden opgenomen door een lokaal bestuur, maar wordt vaak opgenomen als onderdeel binnen een groter project zoals Fit in je hoofd of als onderdeel van het gezondheidsbeleid (i.k.v. Gezonde Gemeente). Meer info op: http://www.logozenneland.be/lokale-besturen/voeding-en-beweging/pluk-de-dag

Evaluatie: In 2016 werd er in de gemeente en OCMW van Grimbergen via 'Pluk de Dag' fruit bij inwoners en personeel aangeboden. Ook het OCMW van Affligem biedt fruit aan voor de bezoekers. Binnen het agentschap integratie en inburgering werd fruit aangeboden aan personeel en cursisten voor de vestiging van Halle. Ook in de faciliteitengemeenten werden de eerste stappen gezet om dit project uit te rollen in 2017.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * Eenvoudige, makkelijk haalbare (quick win) actie om gezonde voeding in de kijker te zetten. * Opvallend materiaal. * Mogelijk combineerbaar met lokaal en seizoensgebonden fruit.	/	/

2016 - VB - Uitleen ondersteuningsmiddelen V&B in onderwijs	**Operationele doelstelling:** AF VB 2 **Thema:** Beweging, Sedentair gedrag, Voeding		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Kinderen 0 tot 3 jarigen, Kinderen 12 tot 18 jarigen, Kinderen 3 tot 6 jarigen	**Setting/context:** Onderwijs	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Voor het thema voeding & beweging zijn er verschillende materialen die door scholen ontleend kunnen worden. Dit gaat van spelletjes, de electrokoffers, de plexi voedingsdriehoek, de gezondheidsrally,… Dit alles is opgelijst op de website van Logo Zenneland en kan ook worden teruggevonden in het scholenaanbod. Scholen komen dit materiaal ontlenen via CLB of via het Logo. De CLB's worden op geregelde basis op de hoogte gehouden van wat in hun scholen wordt ontleend. Voor alle scholen en CLB's in de regio van Logo Zenneland is dit aanbod gratis.			
Evaluatie: De uitleen van materialen gebeurt doorlopend. Een overzicht van de scholen en welk materiaal werd uitgeleend zijn terug te vinden bij Meer info - documenten (dus niet alles is aangeduid in feedback OM)			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: Scholen krijgen de kans om bestaande pakketten aan te vullen met materialen die aandacht hebben voor gezondheidsbevordering, of ze kunnen kennis maken met materialen voor ze zelf de investering doen om het materiaal voor hun eigen school aan te kopen.		/	/

2016 - VB - intiatieven op school rond voeding & beweging	**Operationele doelstelling:** AF VB 2 **Thema:** Geestelijke gezondheidsbevordering, Voeding		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Jongeren	**Setting/context:** Onderwijs	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: In samenwerking met HELA Asse, de leerlingenbegeleiders van de scholen, lokale diëtisten en Logo Zenneland, en in afstemming met het CLB, ging er een gezondheidsdag door op 21 april 2016. Twee secundaire scholen (Sint Martinus en KA) namen deel.			
Evaluatie: In totaal namen 72 leerlingen deel aan het project. De leerlingen werden ingedeeld in groepen en konden deelnemen aan 4 workshops: workshop 1 = voeding: een ganse dag eten, workshop 2 = budget en economie, workshop 3 = gezonde milkshake maken, workshop 4 = zelfbeeld (begeleid door de leerlingenbegeleiders zelf). Voorafgaand aan deze dag hebben de leerkrachten en leerlingenbegeleiders de kans gekregen om deel te nemen aan een opleiding gegeven door Eetexpert. Deze opleiding ging door op 6/1/2016. Eén CLB was aanwezig op deze opleiding.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterktes: * Door de samenwerking van verschillende partners kan er een breed kader gecreëerd worden. Inspelen op noden blijft de prioriteit. * De combinatie voeding en zelfbeeld. Hindernissen: * Een nog nauwere samenwerking met de betreffende CLB's zou een grotere meerwaarde kunnen betekenen. Daar tijdsgebrek en draagkracht was de betrokkenheid eerder beperkt haalbaar.		Ondersteuningsmiddelen die de link leggen tussen gezonde voeding > gezond lichaamsgewicht > zelfbeeld > geestelijke gezondheid	/

2016 - VB - Infosessies ikv. gezonde voeding en vermijden van sedentair gedrag	**Operationele doelstelling:** AF VB 1 **Thema:** Beweging, Sedentair gedrag, Voeding		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Logo Zenneland biedt een vormingsaanbod aan van verschillende Vlaamse infosessies: *winkeloefening *gezond opgroeien *10.000stappen *minder zitten, meer bewegen. Deze infosessie worden gegeven door lesgevers die deze opleiding gevolgd hebben bij VIGeZ. Deze lesgevers zijn samengebracht in een lesgeverspool 'voeding' en een lesgeverspool 'bewegen'. (Meer info op www.logozenneland.be/workshops-en-infosessies)			
Evaluatie: * 10.000 stappen: ging door op 21/3 ism Kapelle-Op-Den-Bos ikv van de 10.000stappen competitie clash 2016 * Gezond opgroeien: was gepland op 23/5 ism Affligem ikv de opvoedingsweek maar werd geannuleerd. De sessie is wel 2x doorgegaan in samenwerking met de Provincie Vlaams-Brabant in Hoeilaart en Meise (telkens in de bibliotheek). * Minder zitten, meer bewegen: is doorgegaan op de ISB trefdag op 16/6 in Wetteren en op 29/9 bij 3Wplus in Groot-Bijgaarden. * In 2016 is er geen winkeloefening doorgegaan.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterktes: kant-en-klaar materiaal. Dankzij onze lesgeverspool loopt het vlot om sprekers te vinden. Hindernissen: aanvrager werkt graag op maat, vraag soms toch nog wat extra voorbereiding.		Aanmaken van bijkomend materiaal om boodschap visueel duidelijk te maken vb reeks van banners sedentair gedrag	/

2016 - VB - 10.000 stappen op het werk	**Operationele doelstelling:** AF VB 3 **Thema:** Beweging, Sedentair gedrag		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** De werkende bevolking	**Setting/context:** Werk	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt organisaties, bedrijven, ... die inzetten op 10.000 stappen voor het personeel. Dit jaar kregen we aanvragen vanuit het onderwijs en van bedrijven.			
Evaluatie: * Directie en leerkrachten van basisschool De Klimop (Lembeek) en Basisschool De Droomgaard (St.-Katharina-Lombeek) hebben in 2016 een stappencompetitie onder leerkrachten opgezet. * De bedrijven DHL en brouwerij Lindemans willen werken aan een gezondheidsbeleid met dit jaar de nadruk op bewegen. Het 10.000stappen project is één van de acties die zullen worden ondernomen om hun personeel te motiveren om meer te bewegen. Brouwerij Palm werkt een gezondheidsbeleid uit waarvan de stappencompetitie een onderdeel van is. * 3Wplus heeft een traject voor hun personeel uitgewerkt waaronder het 10.000 stappenproject. De ondersteuning bestaat uit het ter beschikking stellen van stappentellers, affiches en folders, voetzoolstickers, banners, pijlen, ... alsook de praktische uitleg van de registratietool.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
* Sterktes: Zeker een eerste aanzet tot gedragsverandering. Competitie schept groepssfeer en dynamiek. Nadat directie hun fiat geeft, er is vaak een trekker binnen het personeel, die verder het personeel ingelicht, zodat het project kan worden opgestart. Zo'n interne trekker is noodzakelijk om dit vlot te laten verlopen. De preventiedienst is ook nauw betrokken en neemt de taken als informeren van de werkgever en werknemer op zich. * Hindernissen: Door het veelvuldige gebruik zijn stappentellers op termijn niet altijd even betrouwbaar. De stappentellers in de uitleen worden intensief gebruikt. Inzetten op apps kunnen een oplossing bieden (ook qua kost voor de vervanging van kapotte stappentellers). De online tool blijft een drempel om te gebruiken, zowel qua gebruik als qua taal. Bedrijven hebben nood aan meertalig materiaal. Daarom worden er soms eigen registratiesystemen opgezet.		* Blijven vernieuwen en up tot date houden is noodzakelijk willen we meedraaien in de bedrijfswereld. * De registratietool als bruikbare (meertalige) toegankelijke app ombouwen.	* Bedrijven worden steeds vaker internationaal. 10000stappen is een heel laagdrempelig en cultuurneutraal project. De ondersteuningsmiddelen aanbieden in meerdere talen (o.a. Frans/Engels) zou de toegankelijkheid in de bedrijfssector sterk vergroten. Momenteel ligt hier nog een enorm potentieel.

2016-2017 - VB - Bewegen op verwijzing regionale communicatie en ondersteuning	**Operationele doelstelling:** AF VB 8 **Thema:** Beweging, Sedentair gedrag		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Algemene bevolking, Groepen met lagere SES	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt lokale partners bij de uitwerking van het project Bewegen op Verwijzing. Bij aanvang brengen we de mogelijke partners samen om een algemene toelichting te geven. Bij de opstart van gesprekken motiveren we relevante partners om alsnog mee in te stappen (bv. door overleg met schepenen) We delen onze ervaringen tussen de verschillende zorgregio's. We communiceren via onze reguliere kanalen over het project.			
Evaluatie: KSZ Halle heeft ingediend eind 2016. Dossier werd goedgekeurd. KSZ Vilvoorde en KSZ Asse wensen in te dienen tegen 31/3/2017. KSZ Tervuren is in ontwikkeling.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
/		/	/

2016-2017 - VB - Bewegen op verwijzing in zorgregio Halle	**Operationele doelstelling:** AF VB 8 **Thema:** Beweging, Sedentair gedrag		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Groepen met lagere SES, Volwassenen	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Het dossier werd ingediend op 31/10/2016 en de goedkeuring kwam er op 6/12/2016. Trekker is Nelle Minner, vertegenwoordigd vanuit Riso Vlaams Brabant. Deelnemende gemeenten: stad Halle, Beersel en Sint-Pieters-Leeuw. Er werd een uitbreiding voor de andere gemeenten voorzien op 6/12 en 7/12. De gemeenten van het Pajottenland wensen te wachten tot er meer duidelijkheid is over de grenzen van de zorgregio's (16/2/2017). De faciliteitengemeenten St.-Genesius-Rhode, Linkebeek en Drogenbos stappen niet in wegens de tweetaligheid. Eerste BOV-coach is gestart met voorbereidend werk en kennismaking lokale besturen. Het concrete verloop is te lezen in vak Evaluatie. Dankzij het project 'Bewegen op Verwijzing' (BOV) kunnen huisartsen binnenkort patiënten met een verhoogd gezondheidsrisico doorverwijzen naar een beweegcoach, of de 'BOV-coach' om de 'zittende' Vlaming aan het bewegen te krijgen. In overleg met de BOV-coach krijgt die een beweegplan op maat.			
Evaluatie: *5 juni 2016, Bellingen: overlegmoment voor de 12 gemeenten van zorgregio Halle. Aanwezig: Halle, Drogenbos, Sint-Pieters-Leeuw, Beersel, Pepingen, Galmaarden, LMN Pajottenland, LMN Asse, LMN Halle, RISO. Hogeschool Odissee, sportdienst Liedekerke, sportdienst Ternat hadden een eerste verkennend gesprek. *Bij alle partners merken wij terughoudendheid, wachten op elkaar, vooral op het engagement van de huisartsen. *14/7: opmaak collegenota voor Halle, Beersel en SPLeeuw; uitzetten lijnen najaar. Interesse van faciliteitengemeenten Linkebeek (Medisch Huis) en Drogenbos (project kinderarmoede RISO). *26/9: overleg BOV Halle - engagementen zijn in alle 3 de lokale besturen goedgekeurd. Engagementen huisartsenkringen is in orde. *eerste BOV-coach is gestart met voorbereidend werk en kennismaking LB.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterktes: enthousiasme en inzet van de lokale besturen om intergemeentelijk te gaan. Zwaktes: *De onzekerheid van de inzet van de artsen maakt dat de lokale besturen toch wat afwachtend blijven voor een engagement in de kernwerkgroep. *Faciliteitengemeenten wachten op tweetalig materiaal. *De onzekerheid bij LMN Pajottenland over de regio. *Materialen waren niet tijdig klaar (digitaal platform, verwijsbrief is nog steeds niet klaar (16/2) *Te weinig concrete invulling vanuit Domus Medica *Geen geld vanuit het project voorzien voor de werking van coach (telefoon, printer, flyer, ...)*Eén penhouder in een intergemeentelijke samenwerking is geen evidentie *Project opstarten (verspreiding, bekendmaking) in 2016 wetende dat de afbakening van de zorgregio's hoogstwaarschijnlijk gaan veranderen begin 2017 is tegenstrijdig. Dit zorgt voor verwarring en het niet durven nemen van engagementen.		/	Materialen dienen klaar te zijn alvorens er kan gestart worden met het verspreiden van een project.

2016-2017 - VB - Bewegen op verwijzing in zorgregio Vilvoorde	**Operationele doelstelling:** AF VB 8 **Thema:** Beweging, Sedentair gedrag		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Groepen met lagere SES, Volwassenen	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Indiening van het dossier is voorzien in het voorjaar van 2017. Trekker is het Wijkgezondheidscentrum De Vaart in Vilvoorde, vertegenwoordigd Joris Robberechts. Deelnemende gemeenten: stad Vilvoorde, Wemmel en Kapelle-op-den-Bos. Er zal een overleg gepland worden tot uitbreiding begin 2018. Het concrete verloop is te lezen in vak Evaluatie. Dankzij het project 'Bewegen op Verwijzing' (BOV) kunnen huisartsen binnenkort patiënten met een verhoogd gezondheidsrisico doorverwijzen naar een beweegcoach, of de 'BOV-coach' om de 'zittende' Vlaming aan het bewegen te krijgen. In overleg met de BOV-coach krijgt die een beweegplan op maat.			
Evaluatie: * De startvergadering voor de regio Vilvoorde ging door op 23/6/2016 onder leiding van Logo Zenneland en het Wijkgezondheidscentrum De Vaart in Vilvoorde. Deelnemende partners: LB Machelen/Diegem, LB Steenokkerzeel, LMN Harno, LDC Wemmel en LB Wemmel, sportdienst Kapelle O/D Bos, Kinégroep Noord Rand en Stad Vilvoorde. Er kwam enkel een officieel engagement van de huisartsenkring Harno. * Ondertussen kwam deze groep nog 2x samen: het Wijkgezondheidscentrum De Vaart wil een werknemer de taak toebedelen om te werken als trekker/coördinerende functie voor de ganse zorgregio, dit wel tegen betaling. Hiervoor wordt gezocht naar een externe financiering. Elke deelnemende gemeente zal een instapvergoeding betalen (in verhouding met het aantal inwoners). Er is nog contact geweest met de gemeenten Grimbergen, Zemst en Machelen voor deelname. Deze gemeenten willen echter nu nog niet toetreden.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
*Hindernissen: niet altijd evident om een trekker/penhouder te vinden binnen de groep. Het is zeer moeilijk voor een lokaal bestuur om de werking van een ganse zorgregio te dragen dus enkel een organisatie kan deze taak dragen.			

2016-2017 - VB - Bewegen op verwijzing in zorgregio Asse	**Operationele doelstelling:** AF VB 8 **Thema:** Beweging, Sedentair gedrag		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	**Doelpubliek:** Groepen met lagere SES, Volwassenen	**Setting/context:** Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Vrije tijd	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Dossier wordt ingediend tegen 31/3/2017. Trekker is Hans François, hij vertegenwoordigd de hogeschool Odisee. Deelnemende gemeenten: Affligem, Ternat, Liedekerke, Roosdaal, Merchtem en Dilbeek. Gemeenten Opwijk en Asse zijn in bespreking. We plannen nieuw overleg voor uitbreiding in augustus. Wanneer deze ook worden goedgekeurd op het schepencollege dan is de zorgregio voltallig. Het concrete verloop is te lezen in vak Evaluatie. Dankzij het project 'Bewegen op Verwijzing' (BOV) kunnen huisartsen binnenkort patiënten met een verhoogd gezondheidsrisico doorverwijzen naar een beweegcoach, of de 'BOV-coach' om de 'zittende' Vlaming aan het bewegen te krijgen. In overleg met de BOV-coach krijgt die een beweegplan op maat.			

Evaluatie: De zorgregio Asse omvat de gemeenten Affligem, Asse, Dilbeek, Liedekerke, Merchtem, opwijk, Roosdaal en Ternat. * De startvergadering voor de zorgregio Asse is doorgegaan op 22/9/2016. Ingeschreven gemeenten zijn: Ternat, Liedekerke, Opwijk en Roosdaal. Andere geïnteresseerde partners zijn: Fitnation Lennik, 3Wplus. * Een tweede overleg is doorgegaan op 19/10/2016. Odysse hoge school is trekker/penhouder, Liedekerke en Ternat leggen BOV aan hun bestuur voor ter goedkeuring. * Een 3de overleg is doorgegaan op 14/11/2016. Er wordt beslist om pas in te dienen tegen 31/3/2017. Ondertussen zijn er engagementen binnen van de gemeenten Affligem, Ternat, Liedekerke, Roosdaal, Merchtem en Dilbeek, de 5 huisartsenkringen en LMN. Er is positief overleg geweest in de gemeenten Opwijk en Asse, maar er is nog geen engagement.		
Hindernissen en Sterktes	**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterktes: Goed concept, duidelijk plan van aanpak. Hindernissen: *Materialen waren niet tijdig klaar *Te weinig concrete invulling vanuit Domus Medica *Geen geld vanuit het project voorzien voor de werking van coach (telefoon, printer, flyer, ...)*één penhouder in een intergemeentelijke samenwerking is geen evidentie *project opstarten (verspreiding, bekendmaking) in 2016 wetende dat de afbakening van de zorgregio's hoogstwaarschijnlijk gaan veranderen begin 2017. Dit zorgt voor verwarring en het niet durven nemen van engagementen.	/	Materialen dienen klaar te zijn alvorens er kan gestart worden met het verspreiden van een project.

MEERDERE THEMA's BINNEN EEN PROJECT

2016 - V - GM - Hou jezelf en je huis jong en gezond	**Operationele doelstelling:** AF GM BI 1, AF V 1 **Thema:** Gezondheid en Milieu, Val- en fractuurpreventie		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	**Doelpubliek:** Senioren	**Setting/context:** Lokale gemeenschap	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: In samenwerking met de interlokale vereniging regionaal woonbeleid en 4 gemeentebesturen en OCMW's (Affligem, Ternat, Roosdaal en Liedekerke) organiseerden we voor de 4de keer namiddagen rond het thema 'Hou je huis en jezelf jong en gezond'. Aan de hand van beweeginitiatie en interactieve presentaties proberen we de senioren tips en advies mee te geven rond valpreventie en binnenmilieu. De affiche en het programma zijn terug te vinden in bijgevoegde documenten.			
Evaluatie: Gedurende de twee namiddagen konden de mensen deelnemen aan verschillende workshops en infosessies. Op 21 april 2016 konden ze in de cultuurzaal van Affligem aan de hand van een carrousel doorschuiven in verschillende workshops. Zo konden ze van alle thema's wat meepikken. Het concept werd opnieuw positief onthaald. Er was een heel nauwe en goeie samenwerking tussen de verschillende diensten en organisaties. Op 27 april 2016 gingen infosessies door in de Sibbe in Ternat. Het regionaal woonbeleid bracht dit zelf, ondersteund door Logo Zenneland.			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte : * Samenwerking tussen verschillende gemeentes en OCMW's is meerwaarde, naar bereik, middelen, etc. * Hindernis is dat mensen van naburige gemeenten minder snel afzakken.		* Naar de doelgroep senioren zouden ondersteuningsmiddelen met zowel linken naar valpreventie en gezond wonen nuttig zijn, rekening houdend met hun interesses en leefwereld.	/

MEEWERKEN AAN METHODIEKONTWIKKELING

2016 - OE - Meewerken aan uitbouw van methodiekontwikkeling en acties	**Operationele doelstelling:** AF OE **Thema:** Andere		
Resultaatgebied: Ontwikkeling van methodieken	**Doelpubliek:** Algemene bevolking	**Setting/context:** Lokale gemeenschap, Vrije tijd, Werk	**Subsidie:** Vlaams gereglementeerd
Beschrijving: Binnen de sector worden zijn steeds nieuwe materialen en methodieken in ontwikkeling. Er zijn ook elk jaar enkele nieuwe tendensen die belangrijk zijn. Logo Zenneland investeert in mankracht in verschillende werk-, stuur- en projectgroepen. Op die manier kan onze loco-regionale ervaring worden meegenomen in deze werkgroepen. Deze samenwerking tussen lokale, regionale en Vlaamse partners werkt onderling versterkend en zorgt ervoor dat wat ontwikkeld wordt gedragen en toepasbaar is. (Gezien de eigenheid van dit project werd geen bereik/adoptie of overzicht van ondersteuningsmiddelen ingevuld)			
Evaluatie: Logo Zenneland werkt in 2016 actief mee aan de opvolging of ontwikkeling van volgende methodieken en acties, via stuurgroepen, werkgroepen, projectgroepen ... * No Steps, No Glory (10000stappen in bedrijven) * Stuurgroep Schoolfruit * Integraal werken rond gezond wonen * Vlaamse Logo's op de huisartsenbeurs * Masterclass Gezonde Gemeente			
Hindernissen en Sterktes		**Suggesties voor ondersteuningsmiddelen**	**Suggesties voor aansluiting beleid**
Sterkte: * Afstemming tussen loco-regionale en Vlaamse actoren versterkt het samenwerking bij de uiteindelijke implementatie. * Input geven vanuit de lokale (praktijk)ervaring ikv. gezondheidsbevordering en ziektepreventie biedt een goede aanvulling op de (theoretische) inhoudelijke achtergrond.		/	* Blijvende betrokkenheid van, en rekening houden met de suggesties van de Logo's bij de ontwikkeling van methodieken, bij het uitzetten van modellen, ... biedt een grote meerwaarde om wat wordt ontwikkeld ingang te doen vinden in het veld. * Een implementatieplan wordt best van bij aanvang meegenomen, als vast onderdeel in het brede projectplan.

Bijlage: Actiefocussen (Operationele doelstellingen voor de Logo's) 2016

Thematisch

Naam	Omschrijving	Resultaatgebied
Bevolkingsonderzoeken naar kanker van de baarmoederhals, borst en darmkanker		
AF BVOKA 1	De doelgroepen informeren over en sensibiliseren tot deelname aan de bevolkingsonderzoeken naar kanker via lokale preventieorganisaties en via lokale besturen binnen gezonde gemeente, in afstemming met het CvKO en, voor Brussel, met de GGC.*	Disseminatie van methodieken
AF BVOKA 2	Het, op vraag, begeleiden en ondersteunen van lokale besturen bij het uitwerken en opvolgen van hun beleid m.b.t. de bevolkingsonderzoeken naar kanker, in afstemming met het CvKO en, voor Brussel, met de GGC.*	Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF BVOKA 3	Het in kaart brengen van de nood aan methodieken voor preventieorganisaties m.b.t. de bevolkingsonderzoeken naar kanker	Aanbod van informatie, documentatie en advies*
Gezondheid en milieu		
AF GM B	Beschikbaar zijn als eerstelijnsaanspreekpunt voor de individuele burger op gebied van milieugezondheidszorg	Uitvoering van methodieken (naar einddoelgroep)
AF GM BI 1	Het ondersteunen, adviseren en informeren van onder meer professionelen uit de gezondheidszorg, preventieorganisaties en gemeentebesturen bij potentiële milieugerelateerde gezondheidsproblemen of incidenten veroorzaakt door factoren in het binnenmilieu.	Disseminatie van methodieken en Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF GM BI 2	Verbetering van de kwaliteit van het binnenmilieu in basisscholen en secundaire scholen.	Disseminatie van methodieken
AF GM BI 3	Binnenmilieuonderzoeken in het kader van het binnenmilieubesluit en hierover rapporteren.	Uitvoering van methodieken (naar einddoelgroep)
AF GM BU BIO 1	Het ondersteunen, adviseren en informeren van onder meer professionelen uit de gezondheidszorg, preventieorganisaties en gemeentebesturen bij potentiële milieugerelateerde gezondheidsproblemen of incidenten veroorzaakt door biologische factoren in het buitenmilieu.	Disseminatie van methodieken en Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF GM BU CH 1	Het ondersteunen, adviseren en informeren van onder meer professionelen uit de gezondheidszorg, preventieorganisaties en gemeentebesturen bij potentiële milieugerelateerde gezondheidsproblemen of incidenten veroorzaakt door chemische factoren in het buitenmilieu.	Disseminatie van methodieken en Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF GM BU CH 2	Het ondersteunen adviseren en informeren van onder meer professionelen uit de gezondheidszorg, preventieorganisaties en gemeentebesturen in het kader van de zware metalen problematiek, in de gebieden bepaald door de Vlaamse overheid.	Disseminatie van methodieken en Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF GM BU FY 1	Het ondersteunen, adviseren en informeren van onder meer professionelen uit de gezondheidszorg, preventieorganisaties en gemeentebesturen bij potentiële milieugerelateerde gezondheidsproblemen of incidenten veroorzaakt door fysische factoren in het buitenmilieu.	Disseminatie van methodieken en Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF GM BU FY 2	Het ondersteunen van gemeentebesturen in het kader van de problematiek rond niet-ioniserende straling.	Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF GM VERKEER	Op lokaal niveau werken aan bewustmaking van de gezondheidseffecten van verkeer	Disseminatie van methodieken
Infectieziekten en vaccinaties		
AF IV 1	Het verhogen van de participatie aan de seizoensgriepvaccinatie bij de door de Vlaamse overheid gedefinieerde doelgroepen.	Disseminatie van methodieken
AF IV 2*	Het verhogen van de participatie aan het vaccinatie-programma bij de door de overheid bepaalde doelgroepen via het lokale beleid.	Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF IV 3	Het mee sensibiliseren over vaccinaties in het algemeen of vaccins in het bijzonder naar aanleiding van de jaarlijks terugkerende Europese vaccinatieweek.	Disseminatie van methodieken
Suïcidepreventie		
AF SP 1	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid bij de algemene bevolking.	Disseminatie van methodieken
AF SP 2	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid bij groepen met lagere sociaal economische status.	Disseminatie van methodieken
AF SP 3	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid bij jongeren.	Disseminatie van methodieken
AF SP 4	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid bij ouderen.*	Disseminatie van methodieken
AF SP 5	Het tegengaan van het stigma bij geestelijke gezondheidsproblemen.*	Disseminatie van methodieken
AF SP 6	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid via lokale besturen binnen gezonde gemeente.*	Disseminatie van methodieken
AF SP 7	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid in het onderwijs.*	Disseminatie van methodieken
AF SP 8	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid bij de werkende bevolking.*	Disseminatie van methodieken
AF SP 9*	Het, op vraag, begeleiden en ondersteunen van lokale besturen bij het uitwerken en opvolgen van hun beleid m.b.t. het bevorderen van de geestelijke gezondheid.	Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF SP 10*	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid in de gezondheids- en welzijnssector	Disseminatie van methodieken

Naam	Omschrijving	Resultaatgebied
Tabak, alcohol en drugs		
AF TAD 1	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs in het onderwijs.	Disseminatie van methodieken
AF TAD 2	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol of drugs bij gezinnen.	Disseminatie van methodieken
AF TAD 3	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs bij specifieke kwetsbare- of risicogroepen.	Disseminatie van methodieken
AF TAD 4	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs bij de werkende bevolking.	Disseminatie van methodieken
AF TAD 6	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs in de gezondheids- en welzijnssector.	Disseminatie van methodieken
AF TAD 7	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs in de vrijetijdssector.	Disseminatie van methodieken
AF TAD 8	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs bij de algemene bevolking.	Disseminatie van methodieken
AF TAD 9	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs via lokale besturen binnen gezonde gemeente.*	Disseminatie van methodieken
AF TAD 10*	Het, op vraag, begeleiden en ondersteunen van lokale besturen bij het uitwerken en opvolgen van hun beleid m.b.t. de preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs.	Ondersteuning van de implementatie van methodieken
Valpreventie		
AF V 1	Het bekendmaken van de praktijkrichtlijn(en) valpreventie en het promoten van de vormingen van de referentiepersonen bij het netwerk in afstemming met het SEL.	Disseminatie van methodieken
AF V 3	Het promoten van de Week van de Valpreventie.*	Disseminatie van methodieken
AF V 4	Het promoten van BOEBS binnen gezonde gemeente.*	Disseminatie van methodieken
Voeding en beweging		
AF VB 1	Het bevorderen van gezonde voeding en voldoende fysieke activiteit bij de algemene bevolking.	Disseminatie van methodieken
AF VB 2	Het bevorderen van gezonde voeding en voldoende fysieke activiteit in het onderwijs.	Disseminatie van methodieken
AF VB 3	Het bevorderen van gezonde voeding en voldoende fysieke activiteit bij de werkende bevolking.	Disseminatie van methodieken
AF VB 4	Het bevorderen van gezonde voeding en voldoende fysieke activiteit bij specifieke kwetsbare- of risicogroepen (enkel voor Logo's die betrokken zijn).	Disseminatie van methodieken
AF VB 5	Het bevorderen van gezonde voeding en voldoende fysieke activiteit via lokale besturen binnen gezonde gemeente.*	Disseminatie van methodieken
AF VB 6	Het bevorderen van gezonde voeding en voldoende fysieke activiteit in de gezondheids- en welzijnssector.	Disseminatie
AF VB 7	Het bevorderen van gezonde voeding en voldoende fysieke activiteit in de vrijetijdssector.	Disseminatie
AF VB 8*	Het, op vraag, begeleiden en ondersteunen van lokale besturen volgens de indeling kleinstedelijk gebied bij het uitwerken en opvolgen van hun beleid, in het bijzonder het faciliteren van initiatieven 'Bewegen op verwijzing'.	Ondersteuning van de implementatie van methodieken

Thema-overschrijdend en niet themagebonden

Naam	Omschrijving	Resultaatgebied
AF GEN	Het opbouwen en onderhouden van een netwerk rond 1 of meerdere thema's.	Disseminatie van methodieken
AF OE	Het meewerken met partner- of andere organisaties aan de ontwikkeling en evaluatie van methodieken of het zelf ontwikkelen van methodieken.	Ontwikkeling van methodieken
AF LB	Het thema-overschrijdend of geïntegreerd promoten van gezonde gemeente naar lokale besturen	Disseminatie van methodieken
AF LB	Het, op vraag, begeleiden en ondersteunen van lokale besturen bij het uitwerken en opvolgen van hun beleid met betrekking tot gezonde gemeente.	Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF OND	Het thema-overschrijdend of geïntegreerd promoten van het beleidsmodel gezondheid en onderwijs.	Disseminatie van methodieken
AF WERK	Het thema-overschrijdend of geïntegreerd promoten van het beleidsmodel gezondheid en werk.	Disseminatie van methodieken